



Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

– Biz ýurdumyzda öndürilýän harytlaryň daşary ýurtlara iberilýän möçberlerini artdyrmalydyrys. Gyzyklanma bildirýän ähli daşary ýurtly hyzmatdaşlarymyz bilen daşary ykdysady gatnaşyklarymyz giňeltmelidir.



Biznes reklama

18.12.2023. Duşenbe. №51 (1306). Hepdelik gazet. Möçberi 16 sahypa. 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bäri çykýar. Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi Web: www.br.com.tm



Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň mejlisi

15-nji dekabrdan hormatly Prezidentimiz sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onda döwlet durmuşynyň ileri tutulýan meseleleri ara alnyp maslahatlaşyldy.

Ilki bilen, Mejlisiň Başlygy D.Gulmanowa çykyş edip, ýurdumyzyň kanunçylygyny kämilleşdirmek boýunça milli parlamentiniň alyp barýan işi barada maglumat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary H.Geldimyradow «Türkmenistanda sanly ykdysadyýeti ösdürmegiň 2021 — 2025-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasynda» göz önünde tutulan wezipeleri çözmek boýunça durmuşa geçirilýän çäreler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlary B.Amanow, T.Atahallyýew, B.Annamäm-

medow gözgeçilik edýän ulgamlaryndaky işleriň ýagdaýy barada hasabat berdiler.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Atdaýew 2024-nji ýylda ýurdumyzyň ministrlikleri we pudaklaýyn dolandyryş edaralary tarapyndan mejilleşdirilen sergileri, ýarmarkalary, maslahatlary, festiwallary guramak bilen baglanyşykly alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Giň halkara jemgyýetçiligi Türkmenistanyň dürli pudaklarynda amala aşyrylýan durmuş-ykdysady özgertmeler bilen tanyşdyrmak, daşary ýurtlar bilen özara bähbitli hyzmatdaşlygy ösdürmek, ýokary tehnologiýalary, innowasiýalary ornaşdyrmak, maýa goýumalary çekmek üçin dürli ugurdaş forumlar guralýar.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, geçirilmeği göz önünde tutulýan sergileri we maslahatlary häzirkiki döwürüň talaplaryna laýyk guramagyň, bu

çärelerde ýurdumyzda öndürilýän önümleri giňden mahabatlandyrmagyň möhümdigini nygtaý, wise-premyere degişli tabşyryklary berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary M.Mämmedowa gadymy Änew şäheriniň 2024-nji ýylda «Türki dünýäniň medeni paýtagty» diýlip yglan edilmegi mynasybetli medeni çäreleri geçirmek boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary N.Amannepesow BMG-niň ýöriteleşdirilen düzümleri tarapyndan Türkmenistana saglygy goraýyş ulgamynda gazanylan üstünlikleri üçin berlen güwänamalar barada hasabat berdi we döwlet Baştutanymyzy halkara ähmiýetli bu hoş habarlar bilen tüýs ýürekden gutlady.

Halkara ölçeglere we talaplara laýyklykda, saglygy goraýyş ulgamynda gazanylan üstünlikler

halkara guramalar, şol sanda Bütindünýä Saglygy Goraýyş Guramasy tarapyndan ykrar edilýär. Ýurdumyza berlen birnäçe güwänamalar munuň aýdyň beýanydyr. Şolaryň hatarynda BMG-niň Ösüş maksatnamasy tarapyndan «Türkmenistanyň Hökümetiniň hemmeler üçin ýokary hilli dermanlara elýeterliligi, lukmançylyk hyzmatlarynyň yzygiderliligini we hilini üpjün etmek arkaly saglygy goraýyş hyzmatlarynyň ählumumy gurşawynyň ýolunda ösüşi çaltlaşdyrmak boýunça möhüm tagallalary üçin» atly güwänamasy, BSGG-niň Supramilli referens barlaghanasynyň (Gauting, GFR) degişli güwänamalary bar. Taze güwänamalaryň berilmegi milli saglygy goraýyş ulgamyň abraýynyň barha belende galýandygynyň hem-de hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda halkymyzyň saglygyny goramak, keselleriň önüni almak boýunça alnyp barylýan nusgalyk işe ýokary baha berilýändigini aýdyň mysalydyr.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, wise-premyere saglygy goraýyş ulgamynda gazanylan üstünlikler üçin ýurdumyza Birleşen Milletler Guramasynyň ýöriteleşdirilen düzümleriniň güwänamalaryny 27-nji dekabrdan geçiriljek ýaşlar forumynda gowşurmaga we bu çäräni ýokary derejede guramaçylykly geçirmegi tabşyrdy.

Soňra Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary 2024-2025-nji okuw ýylynda Hytaý Halk Respublikasynyň we Wengriýanyň ýokary okuw mekdeplerine ýaşlary ibermegiň mümkinçiligi barada hasabat berdi.

Soňra Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri R.Meredow Türkmenistanyň Ýewropa Bileleşigi bilen hyzmatdaşlygyny ösdürmek boýunça durmuşa geçirilýän işler barada hasabat berdi.

Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň ýanındaky Ulag we kommunikasiýalar agentliginiň Baş direktory M.Çakyýew ulag toplumynyň maddy-enjamaýyn binýadyny döwrebaplaşdyrmak babatda alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Hormatly Prezidentimiz mejlisiň jemini jemläp, oňa gatnaşyjylara ýüzlenip, Taze ýyl baýramynyň ýakynlap gelendigini aýtdy hem-de bu baýramyň belenilýän günlerinde ýurdumyzyň dükanelerinde, bazarlarynda azyk harytlarynyň dürli görnüşleriniň boýun, elýeterli bahalardan üpjün edilmeginiň möhümdigine ünsi çekdi. Şunuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanymyz bu işleri berk gözgeçilikde saklamak babatda degişli ýolbaşçylara anyk tabşyryklary berdi.

Mejlisde döwlet durmuşyna degişli başga-da birnäçe möhüm meselelere garaldy we olar boýunça degişli çözümler kabul edildi.

Hormatly Prezidentimiz sanly ulgam arkaly geçirilen Ministrler Kabinetiniň mejlisini jemläp, hemmelere berk jan saglyk, maşgala abadançylygyny we berkarar Watanymyzyň gülläp ösmegi ugrunda alyp barýan işlerinde üstünlikleri arzuw etdi.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanylady).

Türkmenistanyň Prezidenti Bitaraplyk binasyna gül goýmak dabarasyna gatnaşdy

12-nji dekabrdan halkymyz Halkara Bitaraplyk gününü we Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasy tarapyndan Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy hakynda Kararnamanyň kabul edilmeginiň 28 ýyllygyny giňden belledi.

Şol gün ir bilen hormatly Prezidentimiz Serdar Berdimuhamedow Watanymyzyň parahatçylyk, döredijilik, hoşniýetlilik taglymlaryna üýtgeşsiz ygrarlylygynyň nyşany bolan Bitaraplyk binasyna gül goýmak dabarasyna gatnaşdy.

1995-nji ýylyň 12-nji dekabrynda Birleşen Milletler Guramasynyň Baş Assambleýasynyň çözüdi bilen Türkmenistan hemişelik Bitarap döwlet diýlip ykrar edildi. «Türkmenistanyň hemişelik Bitaraplygy» atly Kararnama üçin şol wagtky BMG-ä agza 185 döwletiň ählisi biragyzdan ses berdi. Şoňa görä-de, bu şanly waka ähli türkmenistanlylar üçin aýratyn buýsançly güne öwürüldi.

Şu ýylyň 11-nji dekabrynda paýtagtymyza utgaşykly görnüşde parahatçylygyň, howpsuzlygyň we durmukly ösüşiň bähbidine Bitaraplygyň dostlary toparynyň ýokary derejedäki mejlisi geçirildi. Onuň dowamynda halkara hyzmatdaşlygy ilerletmekde we ählumumy parahatçylygy, howpsuzlygy pugtalandyrmagyň gurallaryny işjeň ulanmakda ýurdumyzyň eýeleýän ornuna ýokary baha berildi.

Bitaraplyk binasynyň önündäki meýdançada watandaşlarymyz we myhmanlar, «Dialog — parahatçylygyň kepilli» atly halkara foruma, şeýle hem parahatçylygyň, howpsuzlygyň we durmukly ösüşiň bähbidine Bitaraplygyň dostlary toparynyň mejlisine gatnaşmak üçin ýurdumyza gelen daşary ýurt wekiliýetleriniň agzalary ýygandylar. Dabara gatnaşyjylaryň hatarynda Mejlisiň we Halk Maslahatynyň wekilleri, Hökümet agzalary, ministrlikleriň hem-de pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň ýolbaşçylary, Türkmenistanyň daşary döwletlerdäki

ilçileri, ýurdumyzdaky diplomatik missiýalaryň we halkara guramalaryň wekilhanalarynyň ýolbaşçylary, hormatly ýaşullar, jemgyýetçilik guramalarynyň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleri bar.

Hormatly Prezidentimiz merdana halkymyzyň parahatçylyk, hoşniýetlilik, ynsanperwerlik ýörelgeleriniň nyşany bolan Bitaraplyk binasyna gül çemenini goýdy. Soňra döwlet Baştutanymyzyň gördesine eýerip, beýleki dabara gatnaşyjylar hem gül desselerini goýdular.

Dabara tamamlanandan soňra, döwlet Baştutanymyz oňa gatnaşyjylar bilen mähirli hoşlaşdy we bu ýerden ugrady.

Halkara Bitaraplyk günü mynasybetli dabaralar şol gün ýurdumyzyň ähli künjeklerinde joşgunly konsert maksatnamalary, medeni-köpçülikleýin, sport çäreleri bilen utgaşdy.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlanylady).

ŞU SANÝMYZDA:

ŞU GÜNLERIŇ GÜRRÜŇI	3
TELEKEÇILIK	4
LOGISTIKA	5
SÖWDA WE DURMUŞ	6
SPORT WE ÝAŞLAR	8
МИРОВАЯ ЭКОНОМИКА	10
DÜNYÄ BAZARY	11
JAHAN HABARLARY	12
ÜSTÜNLIGIŇ TAGLYMATY	13
ГОРИЗОНТ	14

Ýurdumyzyň Taze ýyl Baş arçasynyň yşyklary ýakyldy

2-nji sahypa

Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar

www.br.com.tm

SÖWDA WE HYZMATLAR KÄMILLEŞDIRILÝÄR

Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Baýlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Arkadag şäherinde Täze ýyl baýramyna taýýarlyk işleri bilen tanyşdy

16-njy dekabrdä türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Baýlygy, Hormatly il ýaşulusy Gurbanguly Berdimuhamedow Arkadag şäherine iş saparyny amala aşyryp, bu ýerde Täze ýyl baýramyna taýýarlygyň çäklerinde ýerine ýetirilýän işler, ilata hödürlenilýän söwda hyzmatlarynyň guralyşy bilen tanyşdy. Şeýle hem Halk Maslahatynyň Baýlygy bu ýerde degişli düzümleriň ýolbaşçylarynyň gatnaşmagynda iş maslahatyny geçirdi.

Türkmen halkynyň Milli Lideri iş saparynyň barşynda Arkadag şäherinde hereket edýän söwda toplumlarynyň, aýratyn-da, «Gök-dere» söwda merkeziniň işi, onda söwdanyň guralyşy we halka hödürlenilýän önümleriň hem-de harytlaryň görnüşleri bilen tanyşdy.

Merkeziň tekjelerinde azyk we senagat harytlarynyň köp görnüşleri ýerleşdirilip, olar hil we elýeterli baha babatda häzirkä zaman talaplaryna we halkymyzyň ösen islegine doly kybap gelýär.

Şol bir wagtyň özünde merkezde elektron söwda, ýagny sanly ulgam arkaly söwda hyzmatlary amala aşyrylýar. Söwda merkezinde azyk harytlarynyň hödürlenilýän zolagyna aýratyn möçberli çägi bölünip berilmegi adamlaryň bu önümlere bolan isleginiň doly derejede kanagatlandyrylmagy ugrunda edilýän tagallalaryň aýdyň netijesidir. Olarda et, balyk, taýýar önümler, gaýtadan işleýän senagatyň önümleri, unaş, çörek we çörek önümleri, ter gök we miwe önümleri alyjylara hödürlenilýär. Şeýle hem merke-



ziň çäklerinde unuň, daneli önümleriň gaplanan we gaplanmadyk dürlü görnüşleriniň bardygyny bellemeli.

Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Baýlygy merkeziň işgärleriniň alyp barýan işlerine minnetdarlygynyň nyşany hökmünde olaryň her birine Täze ýyl baýramçylygy mynasybetli toý sowgatlaryny gowşurdy we olara mundan beýläk-de netijeli işläp, halkyň alkyşlaryna mynasyp bolmaktaryny arzuw etdi.

Soňra türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Baýlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Türkmenistanyň Prezidentiniň ýanyndaky Arkadag şäheriniň gurluşygy boýunça döwlet komitetiniň başlygy D.Orazowyň we Arkadag şäheriniň häkimi Ş.Durdulyýewiň gatnaşmagynda iş maslahatyny geçirdi. Onuň dowamynda Arkadag şäheriniň gurluşygynyň ikinji tapgyrynda ýaýbaňlandyrylan işleriň ýagdaýy, ýurduň Senagatçylyk we telekeçiler birleşmesiniň agzalarynyň ikinji tapgyrda meýilleşdirilen önümçilik toplumlarynyň gurluşyklaryna bolan gatnaşyklary, şeýle

hem bina edilmegi meýilleşdirilýän desgalaryň ýerleşdiriljek ýerleri bilen baglanyşykly meseleler ara alnyp maslahatlaşyldy.



«Biznes reklama».



Ogulsuraý ABDYRAHMANOWA,
«Gök-dere» söwda merkeziniň
«Altyn» marketiniň satyjysy:

— Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda açylan sebitde ilkinji «akylly» şäher adyna eýe bolan Arkadag şäherinde zähmet çekmek meni diýseň begendirýär. Men «Gök-dere» söwda merkezindäki «Altyn» marketiniň unaş, çörek we çörek önümleri bölüminiň satyjysy. Ýakynnda, has takygy, 16-njy dekabrdä durmuşymda ýatdan çykma-jak wakalaryň biri boldy. Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyz Arkadag şäherine iş saparynyň çäklerinde «Altyn» marketine gelip, söwda merkezimiziň işi, onda söwdanyň guralyşy, halka hödürlenilýän önümleriňdir harytlaryň görnüşleri bilen tanyşdy. Onuň çäklerinde Gahryman Arkadagymyzyň ähli işgärleriň hal-ýagdaýyny soramagy biziň başymyzy göge ýetirdi. İşimize bolan höwesimizi, jogapkärçiligimizi has-da artdyrdy.

Gahryman Arkadagymyz söwda merkezimiziň işgärleri bilen söhbediniň soňunda alyp barýan işlerimize minnetdarlygynyň nyşany hökmünde her birimize Täze ýyl baýramçylygy mynasybetli toý sowgatlaryny gowşurdy.

Ajaýyp zamanada ýaşamaga, zähmet çekmäge giň mümkinçilikleri döredýän, halal zähmetimize mynasyp baha berýän Milli Liderimize, Arkadagly Gahryman Serdarymyza hoşallygymyzyň çägi ýokdur.

TÄZE ÝYL – 2024

Ýurdumyzyň Täze ýyl Baş arçasynyň ýşyklary ýakyldy

15-nji dekabrdä hemmeler üçin uzak garaşylan, şatlykly we mähriban baýramyň — Täze ýylyň ýetip gelýändigini alamatlandyryp, ýurdumyzyň Baş arçasyny nurana öwürşünde ýalkym saçdy.

Paýtagtymyzyň Köpetdagyň etegindäki täsin tebigy künjekleriniň birinde ýerleşýän «Älem» medeni-dynç alyş merkeziniň önündäki giň meýdança dabaralaryň geçirilýän merkezine öwrüldi. Bu ýerde iň owadan belent arça oturdylyp, ertekiler şäherjigi emele geldi.

Belent başy «2024» ýazgylý sekizburçly ýyldyz bilen bezelen Baş arçanyň beýikligi 44 metre, ini bolsa 16 metre deňdir. Bu arçany bezemek üçin 4 müň oýunjak we 55 müň dürlü reňkdäki ýşyklar ulanyldy.

Täze ýyl mynasybetli bu ýerde söwda ýarmarkasy-da guralýar.

Täze ýyl arçalarynyň ýşyklaryny ýakmak çäresine gatnaşyjylar Arkadag şäheriniň baş arçasynyň ýanyna gelip, bu ýerde guralan baýramçylyk konsertine tomaşa etdiler. Soňra şäheriň Aragatnaşyk müdirliğine bardylar. Bu ýerde Äyazbaba hemmeleri sanly ulgam arka-

ly ýetip gelýän Täze ýyl baýramy bilen gutlap, Aşgabat şäherinde ýerleşýän ýurdumyzyň Baş arçasyny görmäge çagyrdy.

Aýazbaba we onuň ýoldaşlary Arçabil şaýoluna gelip, ak paýtuna münüp, «Älem» medeni-dynç alyş merkeziniň önündäki meýdança bardylar.

Şadyýan çykyşlar ýurdumyzyň Baş arçasyny guralan meýdançany gurşap aldy. 2023-nji ýylyň we täze — 2024-nji ýylyň nyşanlarynyň keşbini janlandyryan ýaşajyk artistler öz ajaýyp goşgularyny gş gahrymanlaryna bagyşladylar.

Aýazbaba we Garpamyk bu günki dabara gatnaşýan ähli körpeleriň adyndan döwlet Baştutanymyza, Gahryman Arkadagymyza hem-de ähli türkmen halkyna täze, 2024-nji ýyl mynasybetli tüýs ýürekden gutlaglaryny, iň gowy arzuwларыny aýtdylar.

Körpeleriň islegi boýunça Äyazbabanyň jadyly taýagynyň kömegi bilen belent başly arçanyň ýşyklarynyň ýakylmagy bu ýerde guralan dabaranýň iň täsirli pursadyna öwrüldi. Onuň zysüre ýurdumyzyň şäherleriniň we obalarynyň meýdançalarynda guralan Täze ýyl arçalary dürlü öwürşiginli ýşyklara beslendi.



Hormatly Prezidentimiziň adyndan sowgatlary we süýjülikleri almak çagalar üçin ýatdan çykma-jak pursada öwrüldi.

Ýurdumyzyň Baş arçasynyň ýanynda guralan dabara çagalar horeografiýa toparynyň, meşhur estrada aýdymçylarynyň Täze ýyla bagyşlan aý-

dymalaryny özünde jemleýän uly baýramçylyk konserti bilen tamamlandy.

Myrat BERDIYEW,
Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk
institutynyň mugallymy.

Belent başy «2024» ýazgylý sekizburçly ýyldyz bilen bezelen Baş arçanyň beýikligi 44 metre, ini bolsa 16 metre deňdir. Bu arçany bezemek üçin 4 müň oýunjak we 55 müň dürlü reňkdäki ýşyklar ulanyldy. Täze ýyl mynasybetli bu ýerde söwda ýarmarkasy-da guralýar.

Biznes reklama

Şu günleriň gürrüni

JEMGYÝETÇILIK MASLAHATY

Türkmenistanyň Demokratik partiýasynyň maslahaty geçirildi

Gurbanmämet REJEPOW, Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrliginiň ilkinji demokratik partiýa guramasynyň başlygy, ykdysady ylmlarynyň kandidaty.



lady. Soňra Ýagygeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz uniwersitetiniň mugallymy Nurýagdy Suwhanow, Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň mugallymy Atajan Burunow, TDP-niň Mary welaýat komitetiniň başlygy Kakageldi Gurbanow, TDP-niň Ahal welaýat komitetiniň başlygy Resul Işangulyýew, TDP-niň Balkan welaýat komitetiniň başlygy Bibiaýşa Saparowa, TDP-niň Daşoguz welaýat komitetiniň başlygy Merdan Meredow, TDP-niň Lebap welaýat komitetiniň başlygy Merdan Dosmedow, TDP-niň Aşgabat şäher komitetiniň başlygy Soltanmyrat Ýazmyradow, TDP-niň Arkadag şäher komitetiniň başlygy Orazgül Pygamowa dagy çykyş etdiler.

Çykyş edenler Demokratik partiýanyň işgärleriniň hem-de agzalarynyň Milli Liderimiziň, hormatly Prezidentimiziň ýurdumyzda amala aşyran syýasy, hukuk, demokratik özgertmelerine işjeň gatnaşmak bilen, syýasy taýdan kämilleşýändiglerini, jemgyýet bilen ysnyşykly gatnaşyklary pugtalandyryandyklaryny bellediler. Şeýle-de maslahatyň dowamynda Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe Milli Liderimiziň, Arkadagly Gahryman



Serdarymyzyň başda durmagynda ýurdumyzyň ösüşine goşant goşmakda partiýa guramalarynyň önünde durýan wezipeler kesgitlenildi.

Maslahatyň ahrynda «Ýylyň görelde wagyzçysy» atly bäsleşigiň ýeňijilerini sylaglanýş dabarasy boldy. Ýurdumyzda Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda alnyp barylýan içeri we daşary syýasatymyzy halka, hususan-da, ösüp gelýän ýaş nesillere wagyz etmede saýlananlara Hormat hatlary we gymmatbahaly sowgatlar gowşuryldy. Şeýle-de dabara tamamlanandan soňra, Türkmenistanyň Demokratik partiýasynyň döredilen günü mynasybetli toý sadakasy berildi.

15-nji dekabrdan Jemgyýetçilik guramalarynyň merkezi binasynda Türkmenistanyň Demokratik partiýasynyň Syýasy geňeşiniň II maslahaty geçirildi. Oňa partiýanyň Syýasy geňeşiniň ýolbaşçy düzümi hem-de agzalary, ýokary okuw mekdepleriniň professor-mugallymlary, şeýle-de köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleri gatnaşdylar. Maslahatda 2023-nji — Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda Türkmenistanyň Demokratik partiýasynyň guramalarynyň amala aşyran işleri we geljekde öňde durýan wezipeler baradaky meselelere garaldy.

Maslahaty Türkmenistanyň Demokratik partiýasynyň başlygy Ata Serdarow açyp, ýurdumyzda Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň baştutanlygynda demokratik ýörelgeleriň dabaralanýandygyny nygtamak bilen, gatnaşyjylary bu syýasy partiýanyň döredilen günü mynasybetli tüýs ýürekden gut-



SUNGAT

«Ýylyň parlak ýyldyzy» bäsleşiginiň ýeňijisi belli boldy

15-nji dekabrdan Arkadag şäher Söwda toplumynyň «Arzuw» toý mekanynda asylyly döbe görä, Täze ýyl baýramçylygynyň önüsyrynda geçirilýän «Ýylyň parlak ýyldyzy» bäsleşiginiň jemleýji tapgyry boldy.

Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň, Medeniýet ministrliginiň hem-de Telewideniýe, radiogepeleşikler we kinematografiýa baradaky döwlet komitetiniň bilelikde gurýan bäsleşigine şu ýyl hem ýurduň ähli welaýatlarýndan hem-de Aşgabat we Arkadag şäherlerinden 17 — 35 ýaş aralygyndaky zehinli ýaşlar gatnaşdylar.

Ýaş aýdymçylaryň arasyndan jemleýji tapgyrda çykyş etmek üçin 10 aýdymçy saýlanyp alyndy. Jemleýji bäsleşige belli artistler, kompozitorlar, şahyrlar, medeniýet işgärleri, sungat ussatlary we köp sanly ýaşlar tomaşa etmäge geldiler.

Ýaş aýdymçy Bahar Annaýewa döredijilik bäsleşiginiň ýeňijisi we «Ýylyň parlak ýyldyzy» adyna mynasyp boldy. Ýeňijä göçme kubok hem-de gymmat bahaly sowgat gowşuryldy.

Bäsleşigiň şertine görä, oňa gatnaşyjylar iki aýdymy: birinjisini sazly, ikinjisini

sazsyz, janly sesde ýerine ýetirdiler. Munuň özi olaryň şahsy artistlik ukubyny ýüze çykarmaga mümkinçilik berdi. Şeýle hem bäsleşigiň dowamynda häzirki zaman estrada, halk aýdymlary, söýgi we watansöýüjilik aýdymlary ýerine ýetirildi.

Bäsleşikde ýerine ýetirilene her bir aýdym babatda meşhur sungat işgärleriniň pikirleri diňlenildi. Şeýle hem olar ýaş aýdymçylara özläriniň maslahatlarýny berdiler. Şol bir wagtyň özünde ses bermek işi-de dowam etdi. Tomaşaçylardan gelip goşsan SMS habarnamalary hasaplanansoň, alypbaryjylar tarapyndan bäsleşigiň jemleri ygylan edildi. Bu çözüň tomaşaçylaryň we emin agzalarynyň köp sesine mynasyp bolan aýdymçynyň kesgitlenmegini şertlendirdi.

Baş baýrakdan başga-da, bäsleşikde birinji, ikinji we üçünji orunlar göz önünde tutuldy. Şeýlelikde, Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda geçirilen «Ýylyň parlak ýyldyzy» bäsleşiginde Annaberdi Orazmammedow birinji, Şatlyk Gurbannazarow ikinji, şeýle-de Perhat Öräýew üçünji orunlara mynasyp bolmagy başardylar. Baýrakly orunlara mynasyp bolanlara deňişli diplomlar, gymmat bahaly sowgatlar gowşuryldy.



Ogulbaýram DURDYÝEWA, Türkmenistanyň Döwlet medeniýet merkeziniň Döwlet muzeýiniň şekillendiriş sungaty bölüminiň müdiriň orunbasary.

HYZMATDAŞLYK

Söwda ykdysady gatnaşyklar ilerleýär

Golaýda Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynynda Zimbabwe Respublikasynyň Türkmenistana bellenen Adatdan daşary we Doly ygtyýarly ilçisi Braýt Kupemba bilen Türkmenistanyň Söwda-senagat edarasynyň başlygy Mergen Gurdowyň duşuşygy boldy.

Hormatly Prezidentimiziň parasatly we öndengörüjilikli baştutanlygynda ýurtlaryň arasynda syýasy geňeşmeleri netijesinde hyzmatdaşlyk gatnaşyklary barha artýar. Ýer yüzünde durmuş ugurly dostana gatnaşyklary has-da artdyrmak ýurdumyzyň içeri we daşary syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biridir. Şeýle-de Türkmenistanyň oňyn Bitaraplyk, parahatçylyk söýüjilik, dünýäniň ähli döwletleri, şol sanda Afrika klymynda ýerleşýän ýurtlar bilen netijeli hyzmatdaşlyk ýörelgelerine esaslanýan daşary syýasatyna aýratyn üns berilýär.

Duşuşygyň dowamynda ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygyň geljegi we mümkinçilikleri barada özara pikir alyşyldy. Türkmenistan bilen Zimbabwe Respublikasynyň arasynda hem söwda-ykdysady gatnaşyklaryny ýola goýmak maksady bilen ilkinji ädim hökmünde iki ýurduň Söwda-senagat edaralarynyň arasynda hyzmatdaşlygyň ýola goýulmagy teklip edildi. Şunuň bilen baglylykda, özara bähbitli gatnaşyklary ýola goýmagyň iki dostlukly ýurduň arasyndaky hyzmatdaşlygy täze mazmun bilen baýlaşdyrmaga itergi berjekdigine belenenildi.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ýurdumyzda esasy ugurlaryň biri bolan söwda toplumy hil taýdan ykdysady ösüşlere eýe bolýar. Şunda döwletiň daşary syýasy gatnaşyklary bu ugruň has-da kämilleşmegine aýratyn ähmiýet berýär.

Şirin BAÝMYRADOWA, Türkmenistanyň Mejlisiniň Halkara gatnaşyklary we Parlamentara gatnaşyklary komitetiniň deputaty.

BIRŽA SÖWDALARY

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň geçen hepdedäki söwdalary

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň geçen hepdedäki söwdalarynda geleşikleriň 51 sanysy hasaba alyndy.

Daşary ýurt walýutasyna Owganystandan, Birleşen Arap Emirliklerinden, Türkiýe we Gyrgyz Respublikalaryndan, Wirjin adalaryndan gelen telekeçiler «Türkmenhimiýa» döwlet konserninde öndürilen «B» markaly karbamidi, «Türkmennebit» döwlet konserninde öndürilen ýşyklandyryjy kerosini satyn aldylar. Şeýle-de Dokma senagaty ministrliginiň kärhanalarynda öndürilen dürli görnüşli dokma önümler satyldy. Geleşikleriň jemi bahasy 22 million 105 müň 600 amerikan dollaryndan gowrak boldy.

Ýurdumyzyň telekeçileri içerki bazar üçin jemi bahasy 219 million 312 müň 200 manatlykdan gowrak bolan tehnik ýody, nebit bitumyny, polipropileni, türkmen el haly-laryny we dürli görnüşli dokma önümlerini satyn aldylar.



Telekeçilik

www.br.com.tm

Baýramçylyk saçağynyň bezegi

Täze ýyl baýramynyň öňüsyrasynda bazarlarymyzda we söwda merkezlerinde haryt bolçulygynyň gözümizi dokundyrýp, baýramçylyk söwdalarynyň gyzyşýan günlerinde önümçilik kärhanalarynda hem işleriň depgini güýçlenýär. Çünki baýramçylyk saçaklarynyň berekedini artýrýan nygmatlary taýýarlamakda türkmen telekeçileri tarapyndan öndürilýän milli haryt nyşanly önümler giňden peýdalanylýar. Täze ýyl saçağyny bezyňan işdäaçarlary, süýjülikleri taýýarlamak barada pikirlenen wagtyň «Owadan ülke» hojalyk jemgyýetinde maşgala däplerine esaslanyp öndürilýän maýonezdir üwmeç we dürli görnüşli gaplanan önümler göz önünde janlanýar.



Türkmenistanyň Senagatçylar we telekeçiler birleşmesiniň agzasy «Owadan ülke» hojalyk jemgyýetiniň Ahal welaýatynyň Ak bugdaý etrabyndaky senagat zolagynda ýerleşýän önümçilik kärhanasynda bolanymyzda, bu ýerde halkymyzyň sarp edýän dürli görnüşli azyk harytlarynyň önümçilik depginini ýokarlandyrmak we olaryň görnüşlerini artdyrmak ugrunda yhlasly zähmetiň gaýnap joşandygyna şaýat bolduk. 2016-njy ýylda esaslandyrylan hojalyk jemgyýeti häzirk wagtda maýonez, üwmeç, gaplanan gök önümler, mürepbe, jem, saryýag, ösümlik ýagyndan mesgäniň ornuny tutýan spred ýaly önümleriň dürli görnüşlerini öndürýär. Şol önümler «Nur», «Mylayym», «Hazynda», «Esmo» ýaly haryt nyşanlary bilen ýurdumyzyň bazarlarynda we söwda merkezlerinde halkymyza hödürilenilýär.

«Owadan ülke» hojalyk jemgyýetiniň önüm kärhanasynda hil we azyk howpsuzlygyny dolandyrmak ulgamy ornaşdyrylan. Germaniýanyň awtomatlaşdyrylan ulgamly tehnologiýalary bilen enjamlaşdyrylan döwrebap kärhanada önümçilik işleri ISO 9001:2015 we HACCP dolandyryş ünlülerine laýyklykda sertifikatlaşdyrylan. İşleriň awtomatlaşdyrylan usulda alnyp barylýandygy we işgärler üçin mynasyp zähmet şertleriniň üpjün edilmege hem muňa doly şaýatlyk edýär. Ýakyn-da hojalyk jemgyýeti önümleriň hili bilen baglanyşykly «HALAL» şahadatnamalaryny almaga taýýarlanýar. Şeýle hem kärhanada ýörite tejribehana bolup, onda önümçiligiň ähli tapgyrlaryna we önümleriň hiline gözegçilik edilýär.

Hojalyk jemgyýetiniň önümçilik kärhanasynyň kuwwaty gije-gündiziň dowamynda 40 tonna maýonez, 20 tonna pomidor goýutmasy önümlerini, 40 tonna

ösümlik ýagyndan spred öndürmege niýetlenendir. Bu ýerde häzirk wagtda hünärmenleriň we işçileriň 120-den gowragy zähmet çekýär.

— Ýokary hilli maýonez, üwmeç, pomidor goýutmasy we gaplanylan gök önümleri bilen adygan kärhanamyzda öndürilýän önümleriň görnüşleri ýylsaýyn artýar. Bu ýerde ýurdumyzda ilkinji bolup pagta çigidiniň ýagyndan we ösümlik ýagyndan mesgäniň ornuny tutýan spred önümçiligiň ýola goýlandygyny bellemek gerek. Ýagy gaýtadan işlemek arkaly alynýan spred önümleri, saryýag içkeri bazarda uly islegden peýdalanylýan önümleriň hatarynda durýar. Bu önümler ýurdumyzyň konditer önümlerini öndürijileriň we alyjylar köpçüliginiň arasynda isleglidir. Ösümlik ýagyndan mesgäniň ornuny tutýan spred we saryýag 200 gram we 5, 10, 20 kilogram agramda öndürilýär. «Owadan ülke» hojalyk jemgyýetinde azyk önümleriniň jemi 50-den gowrak görnüşü öndürilýär – diýip, hojalyk jemgyýetini esaslandyryjy işewürleriň biri Täçmuhammet Bekmämmedow gürrüň berýär.

— Gaplanan bakja önümleri, işdäaçarlar, mürepbeler hem hojalyk jemgyýetiniň önümçiligiň aýratyn bir ugurdyr. Bu önümleri taýýarlamak üçin ulanylýan çig mal ýerli daýhanlardan satyn alnýar. Gaplama önümleriniň önümçiligi arassaçylyk we howpsuzlyk kadalaryna laýyklykda alnyp barylýar. Şoňa görä-de, ekologiýa taýdan arassa önümler daşary ýurtlardan getirilýän harytlar bilen deňeşdirilende, hili babatda birjik-de kem bolman, bahalary babatda örän amatlydyr.

Önümlerini içkeri bazarda ýerlemek bilen birlikde, daşary ýurtlara eksport etmek «Owadan ülke» hojalyk jemgyýetiniň esasy maksatlarynyň biridir. Şunda ýurdumyzda we daşary ýurtlarda geçirilýän halkara sergiler, işewürlük forumlary, maslahatlar uly ähmiýete eýedir. Şeýle çäreler işjeň gataşýan hojalyk jemgyýetine daşary ýurtly hyzmatdaşlar tarapyndan gyzyklanma artýar. Häzirk wagtda «Owadan ülke» hojalyk jemgyýeti öz öndürýän önümlerini Azerbaýjana we Gruziýa ibermek boýunça gepleşikleri geçirýär. Şeýle hem olary Birle-

şen Arap Emirliklerine we beýleki ýurtlara eksport etmek mümkinçilikleri öwrenilýär.

Arkadag Serdarly bagtyýar ýaşlar ýylynda hojalyk jemgyýeti saryýag we şokolad pastasy ýaly önümleriň täze görnüşlerini öndürüp başlady. Şeýle hem ýakyn-da önümleriň görnüşleriniň üstüni goýaldylan süýt önümçiligi bilen ýetirmek meýilleshdirilýär.

Ýurdumyzyň bazarlarynda we söwda merkezlerinde bolçulygy üpjün edýän azyk harytlarynyň arasynda milli haryt nyşanly önümlerimiziň boletinliginiň döredilmege hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynynda amala aşyrylýan ykdysady özgertmeleriň rowaçlyga beslenýändiginiň görkezijisidir. Gahryman Arkadagymyzyň hem-de

“

«Owadan ülke» hojalyk jemgyýetinde azyk önümleriniň jemi 50-den gowrak görnüşü öndürilýär.



Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň döredýän mümkinçilikleri türkmen telekeçilerini mundan beýläk-de Watanymyzyň gülläp ösmegi we halkymyzyň bagtyýar durmuşda ýaşamagy ugrunda amala aşyrylýan işlere mynasyp goşant goşmaga ruhlandyýar.

Çary ÇARYÝEW,

Türkmen döwlet medeniýet institutynyň telewideniýe žurnalistikasy hünäriniň talyby, «Biznes reklama».

Aşgabatda täze «GASSAP DÖNER» kafesi açyldy



13-nji dekabrd Aşgabat şäheriniň Parahat-1 ýaşayş toplumynyň 1951-nji (Ýunus Emre) köçesiniň 58-nji «a» jaýynda «Gassap Döner» ady bilen täze kafe açyldy.

Elin etden taýýarlanlyan tagamlaryny hödürleýän täze kafede açylyş gününde baýramçylyk mynasybetli dürli arzanladyşlar guraldy. «Gassap Döner» kafesi paýtagtymyzyň ýaşajylaryny we myhmanlaryny öz tagamlaryndan da-dyp görmäge çagyryýar.

«Gassap Döner» diňe bir döner iýmegi halaýanlar üçin däl, eýsem, maşgala bolup ýakymly ýerde wagtyny hoş geçirmek isleýänleriň-de göwnünden turar. Bu ýerde tiz tagamlardan başlap, işdäaçarlaryň dürli görnüşlerini, mangal tagamlaryny alyp bolýar» diýip, «Gassap Döneriň» menejeri aýdýar.

Ýakymly gurşawda işdeş ýoldaşlaryň bilen kofe başynda söhbet etmek üçin hem «Gassap Döner» kafesi gowy ýer bolup biler.

«Gassap Döneriň» tagamlaryny öýde ýa işde oturan ýeriňden hem sargyt edip bolýar.

Çeşme: tmcars.info

«NG Kutahya» dükanynda hammam otagy üçin mebellere 50% arzanladyş



Hammam otagy üçin owadan we çyglylyga çydamly mebelleri satyn almak isleýänlere hoş habar gelip gowuşdy – 31-nji dekabra çenli olary «NG Kutahya» dükanynda bellenen bahasynyň ýarysyna satyn almak mümkindir.

«Kutahya Seramik» brendiniň Türkmenistandaky resmi distribütory aýnaly we aýnasyz diwar şkaflarynyň, tekjeleriň, şeýle hem rakowinalaryň aşynda goýulýan tumbalaryň dürli görnüşlerini hödürleýär. Önümleriň giň görnüşleriniň bolmagy islendik reňkdäki we ululykdaky mebel toplumyny saýlap almaga mümkinçilik berýär.

«NG Kutahya» dükanyndaky hammam otagy üçin mebelleriň temperaturanyň üýtgemegine çydamly we suwa garşy durmukly häsiýeti bolan ýokary hilli materiallardan ýasalýar, şonuň üçin olar ýokary çyglylyk şertlerinde-de uzak wagtlap hyzmat edip bilýärler.

Ýatlatsak, «Kutahya» dükanynda beýleki harytlara-da, şol sanda san tehnika enjamlaryna 50% arzanladyş hereket edýär. Şeýle hem bu ýerde harydy Aşgabatdyň içine muft eltip bermek hyzmaty hödürleýär. Ýurduň beýleki welaýatlaryna hem eltip bermek mümkindir, bu hyzmatyň bahasy aýratynlykda kesgitlenilýär.

Çeşme: turkmenportal.com



«Owadan ülke» hojalyk jemgyýetinde azyk önümleriniň jemi 50-den gowrak görnüşü öndürilýär.

Häzirk wagtda «Owadan ülke» hojalyk jemgyýeti öz öndürýän önümlerini Azerbaýjana we Gruziýa ibermek boýunça gepleşikleri geçirýär.

Biznes reklama

Ählumumy ösüşiň hatyrasyna

Ýer ýüzünde häzir umumadamzat ösüşi üçin in möhüm şertleriň biri siwilizlenen zamananyň ulag-logistiki düzümini döretmekdir. Sebäbi dünýä ykdysadyýeti yklymlar arasyndaky, şeýle-de dünýä ýüzi boýunça arabaglanýşyk, esasan, gatnaw ýollarına bagly bolup durýar.

Türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň «Türkmenistan – Beýik Ýüpek ýolunyň ýuregi» atly ajaýyp eserinde Ýewropa bilen Aziýanyň çatrygynda – diýseň amatly ýerde ýerleşen Türkmenistanyň juda gadymdan bäri söwda-ykdysady ýollaryň ýuregi bolandygy barada baý maglumatlar getirýär. Has anygy, Beýik Ýüpek ýoly adyny alan gury ýer söwda ýoly bilen Hytaýdan gaýdýan kerwenler Aziýanyň uly derýasy Amyderýadan geçip, gadymy Amul şäherine gelipdirler. Şol ýerden bir ýol Owganystana we Hindistana, beýlekisi Horezme hem-de Merwe gidipdir. Üçünji bir ýol bolsa Amyderýanyň üsti bilen suw söwda ýoly bolup, ondan Hindistandan gelýän harytlar getirilipdir. Amul şäherinde öz söwda gämileri bolan gurply täjirler ýaşapdyrlar.

Ykdysady hasaplamalara görä, häzirki wagtda dünýäniň jemi içerki önüminiň 6 göterimi ulag gatnawynyň paýyna düşýär. Ýer togalagynyň ösen ýurtlarynda bu görkeziji 4 – 7 göterime, ösüp barýan ýurtlarynda bolsa 6 – 15 göterime barabardyr. Anyk statistik maglumatlara salgylansaň, ýylda Ýer ýüzünde 100 milliard tonna ýük daşalýar, 1 trillion töweregi ýolagçy gatnadylýar.

Senagat önümleriniň käbir görmüşleri, meselem, tokaý hojalygy, açaş işläp bejermek pudagy, nebit senagatynyň önümlerini daşamagyň 50 göterimi diňe ulaglaryň hyzmatyna baglydyr.

Dünýä ulaglar ulgamynyň uzynlygy ähli görmüşler bilen bilelikde alanynda, 31 million kilometre ýetip, şonuň 25 million kilometr töweregi ýerüsti gatnawlara degişlidir. Şonuň hem 86 göterimi awtomobil ýollaryna, 7 göterimi demir ýollara, 4 göterimi turba geçirijilere, 4 göterimi deňiz-derýa ulaglaryna, 3 göterimi bolsa içerki deňizlere, suw how-

danlaryna, köller arkaly gämi gatnawyna degişlidir. Gury ýerdäki gatnawlar babatda aýdanynda, Ýer togalagynyň awtomagistralarynda 650 million çemesi dürli ululykdaky ýük we ýolagçy awtomobilleri hereket edýär.

Soňky ýyllarda ulag-logistik düzümler çalt ösýär, bar bolanlarynyň durky aňrybaş tehnologiýalar esasynda täzelenýär. Munuň şeýledigine dünýä ykdysadyýetiniň esasy maýalarynyň 20 göteriminiň ulag-logistik düzümini ösdürmäge gönükdirilýändigini anyk şaýatlyk edýär.

XXI asyryň başynda demir ýollaryň uzynlygy dünýä möçberinde 1,25 million kilometre, awtomobil ýollarynyň uzynlygy



28 million kilometre, magistral gaz geçirijileriň uzynlygy 1,2 million kilometre, nebit we nebit önümleri daşalýan magistral 0,76 million kilometre ýetdi.

Dünýä bilermenleri, şeýle hem halkara guramalarynyň wekilleri, ykdysatçylar bu sanlary heniz ýeterlik hasaplamaýarlar. Bu ulgamy zygiderli kämilleşdirmek, täze ýollary hem-de geçelgeleri gurmak, yklymlary diňe suw ýollary däl, eýsem, demir ýollary (gerek bolsa suwasty ötkükler arkaly) birleşdirmek, howpsuz ulag-üstaşyr geçel-

geleri döretmek, ulaglaryň görmüşlerine laýyklykda, dünýä boýunça ýeke-täk tehniki standarty işläp düzmek, şeýlelikde, haýsy ýurduň üstünden, nähili ulagdygyna seretmezden, ýük gatnawlarynyň üznüksiz aýlawyny döretmek zerur bolup durýar. Bu babatda Türkmenistanyň diňe bir sebit ýa yklym üçin däl, eýsem, dünýä derejeli taslamalary amala aşyryandygy äşgärdir. Muňa häzir Hazar deňziniň ýakasynda, has anygy, Garabogaz köl aýlagynyň üstünden gurulýan zamanabap geçelge – täze köpri anyk mysal. Bu desganyň taslama işlerine 2022-nji ýylyň tomsunda, has anygy, Türkmenistanyň Prezidentiniň Garabogaz köl aý-



lagynyň üstünden awtomobil köprüsini gurmak hakyndaky Karary esasynda girişildi.

Juda wajyp – Demirgazyk – Günorta ulag geçelgesiniň altyn halkasyna öwrülmeli bu taslama bilelikdäki hyzmatdaşlyk esasynda amala aşyrylýar. Türkmenistanyň awtomobil ýollarynyň gurluşygyny dolandyrmak baradaky döwlet agentliginiň buýurmasy esasynda taslama işlerini Ukrainanyň «AltKom» ýol gurluşyk kompaniýasy amala aşyryr. Şeýlelikde, köpýyllyk tejribe esasynda biziň hünärmenlerimiz bilen bilelikde tutumly işler alnyp barylýar. «AltKom» kompaniýasy Garaşsyzlyk ýyllary içinde Amyderýanyň üstünden gurlan Kerki – Kerkiçi, Türkmenabat – Farap, şeýle-de Garagum derýasynyň üstünden geçýän Kerki – Ymamnazar demir ýol we awtomobil köprülerini hem gurupdy.

Baýlyklary babatda ady dünýä dolan gadymy aýlagyň üstünden gurulýan ini 21 metr, iki taraplaýyn gatnawly, 2 sany hereket zolagyndan ybarat bolan köprüniň umumy uzynlygy 354 metre barabardyr. Köprü eltyň ýollaryň uzynlygy bolsa 2 kilometre ýetýär. Taslama doly amala aşyrylsa, Russiýa Federasiýasından, Baltika döwletlerinden, Gazagystandan gaýdýan agyr ýükli ulaglar Türkmenbaşy Halkara deňiz portuna päsgelçiksiz gelip biler. Soňra ol ýükler türkmen kenaryndaky deňiz porty arkaly Kawkaz döwletlerine, Ýewropa aşyrylar, ilerde Eýranyň portlaryna eltiler. Ýoluň beýleki şahasy bolsa, gury ýer arkaly Eýranyň üsti bilen Türkiýä, Arap ýarym adasyna çenli uzap gider. Şeýlelikde, Türkmenistan Berkarar döwletiniň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe dünýäniň ulag-logistiki ulgamyna uly goşant goşýan döwlete öwrüler.

Aýbibi ATAÝEWA,
Türkmen döwlet neşirýat gullugynyň
«Türkmenmetbugatpünçilik»
kärhanasynyň işgäri.

Azerbaýjan türkmen we gazak deňiz portlaryny Rumyniýa bilen özara baglanyşdyrar



Azerbaýjanyň «ADY Container» kompaniýasy we «COSCO SHIPPING Lines» kompaniýasy Türkmenbaşy we Aktau portlaryndan Rumyniýanyň Konstansa portuna ýükleri daşamakda durnukly ulag geçelgesini döretmek taslamasynyň üstünde işleýärler.

Habarda belleniş ýaly, bu ugur boýunça ýükleri demir ýol we deňiz ýollary arkaly bilelikde amala aşyrmak göz önünde tutulýar. Azerbaýjan kompaniýalary Hazar deňzi arkaly türkmen we gazak deňiz portlaryndan konteýner ýükli demir ýol düzümleri alyp, demir ýol arkaly Gruzýanyň Batumi portuna we ol ýerden hem deňiz ýollary arkaly Konstansa daşar. Batumi we Konstansa portlary aralygyna ýükler «COSCO SHIPPING Lines» kompaniýasynyň gämileri arkaly daşalar.

Häzirki döwürde Türkmenbaşy Halkara deňiz porty ýükleri üstaşyr geçirmek boýunça ägirt uly kuwwatlyklara eýedir. Bu ýerde döredilen infrastruktura toplumu Gündogar – Günbatar, Demirgazyk – Günorta ugurlary boýunça ýükleri üstaşyr geçirmäge giň mümkinçilikleri döredýär.

Çeşme: tca.gov.tm

Deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň ministrler derejesindäki nobatdaky duşuşygy



14-15-nji dekabrdä Ýerewanda deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň ministrler derejesindäki duşuşygy geçirildi. Bu duşuşyk Ermenistanda BMG bilen bilelikde geçirilýän in iri çäreleriň biridir. Oňa 30-dan gowrak daşary ýurt wekiliýeti, şol sanda Botswanaň we Nepalyň daşary işler ministrleri, Zimbabweniň, Eswatininiň we Lesotonyň ulag ministrleri, Malawiniň syýahatçylyk ministri, Gruzýanyň we Paragwaýyň daşary işler ministrleriniň orunbasarlary, Türkmenistanyň, Gazagystanyň we Täjigistanyň ulag ministrleriniň orunbasarlary gatnaşdylar.

Bu çäre 2024-nji ýylda Ruandanyň Kigaly şäherinde geçjek BMG-niň deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlar boýunça üçünji maslahatynyň önüsyndaky resmi duşuşykdyr.

2022-nji ýylyň awgust aýynda deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň ministrler derejesindäki ulag boýunça maslahaty Hazar deňzindäki «Awaza» milli syýahatçylyk zolagynda geçirilipdi. Şonda bu çäre 40-a golaý ýurduň we ulag, durnukly ösüş hem-de maliýeleşdirmek babatda iş alyp barýan 30-dan gowrak halkara guramalarynyň wekilini bir ýere jemledi.

Çeşme: tca.gov.tm

Anyk statistik maglumatlara salgylansaň, ýylda Ýer ýüzünde 100 milliard tonna ýük daşalýar, 1 trillion töweregi ýolagçy gatnadylýar.

14-15-nji dekabrdä Ýerewanda deňze çykalgasy bolmadyk ösüp barýan ýurtlaryň ministrler derejesindäki duşuşygy geçirildi.

Söwda we durmuş

www.br.com.tm

Bazara barsaň, adam bardyr

Gurbanmämet ÝEGENMYRADOW,
«Biznes reklama».

Bu ikisinden gürrüň çykanda, adam gatnaşyklarynyň gündelik möhümleriniň möhümden-möhüm birinden söz açyljagy aňdyran bolsa gerek. Geçmişde, taryhyň çuňluklarynda adamzat aňynyň kämilleşip başlamagy bilen formirlenen jemgyýet özüne görä, ýaşayşdyr durmuş bolşuny-da talap edipdir. Häzirki aglaba köplüğe düşnükli bolan dilde aňladanynda, oňa ykdysady talap diýilýär. Islendik jemgyýetiň galkynmagynyň onuň ykdysady ösüşi bilen baglylygy düşnükli zat.

Baýlyk, gurp, güýç-kuwwat, işeňňirlik, talaban, günlükçi... ýaly, öz döwrüne mahsus şaplaşyp duran sözleriň bardygyna seretmezden, telekeçi, täjir, söwda, söwdagär... ýaly düşüňjeleri has göwnenejaý aňlatmýş düşüňjeler bolup, olar şu güne-de ýarashykly bolup galypdyr. Türkmeniň taryhynda onuň ykdysady gatnaşyklary bilen bagly Beýik Yüpek ýoly, kerwen ýoly, kerwen, kerwenbaşy, argyş, argyşçy... ýaly sözleriň käbiri Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwrüniň ykdysadyýetinde-de ýörgünlidir. Bu gürrüň bärde galsyn, habary ykdysadyýetiň söwda ulgamynyň bazar, alyjy we satyjy şahasyndan alynsa, sözüň aýdyljak-diýiljek mazmunyndan habar berse gerek.

Şeýlelikde, gürrüň bazar, satyjy-alyjy gatnaşyklary haknynda görülen-eşidenlere syrykjak bolýar.

Ak bugdaý etrabyna degişli Gowşak gyzyltakyr obasynda ýaşan Atabaý gady Merkezi Garagumda tanalýan, sylanýan, halanýan bir kes bolupdyr. Toý-tomgynyň sähel-mähel ýeter-ýetmezi üçin gapysyndan barany boş goýbermezdek eken. Il-gün diýeniňem il-gün. «Berenje el gowy» diýleni. Ýagşylyk edip bilseň, bu il-günüň onuň aşagynda galjak işi ýok. Ýagşylyk üçin ýaradylana meňzeş sahawatly Atabaý aganyň tarypy gum içindäki aýakýeter oýlardan has aňyrraklara aşýar. Ine, heniz süňňüne buýurýan goja şeýle günleriň birinde, tomsuň orruk ortasynda süýtünden aýrylan ýaz enesi ogşugyň on ikimi ýa on üçmi sanysyny gapysyndaky ulagyň biline basýar-da, eňýär, niredesiň Ahalyň «Jygyllygy» diýip. Bazar jemendesi, bärde senden alanyny üstüniň peýdasyny görüp, satyp ýörenem bar. Alýan, satýan haýsy, dellal kim, şu ýerlerden örlemesen, Atabaý aga ýaly çarwa goja aňdyryp dagy etjek işi ýok. Ynha, mal bazaryna girip, ulagdan düşüp-düşmänkäler, ulagyň üstündäki ogşuklaryň arasyn-



da: «Tüweleme, tüweleme!» bolşup, olaryň örküjinedir küpesine kakyp, aýlanysyp yörüşlerine nowadan böküp düşdüler-de, «Salawmaleýkim!» diýişdiler. Mallara göwünleri ýeten bolarly, «Waleýkim!» diýlerine mähetdel, ogşuklara hyrydar garap dillendiler:

– Ýaşuly, bazar näçe bolar?
– Bazar-a ile göräräk bolar.
– Öz çen-çakyň bardyr-a?
– Bar, ýöne «Ilden çyksaň çyk, nyrh-dan çykma» diýmäňizem bar-a siziň. Nyrdan çykyp yörübem bolmaz.

Ogşuk hyrydarlary ýeňselerinden itilen ýaly boldular. Atabaý aga özi ýaly mal eýelerinden ogşuk bahasyny aňyp gelýänçä, daşyndan seredeninde, ýasawy «Özüň-ä gassap çyksaň gerek» diýdirýän dolmuş pyýada ogşuklaryň daşyndan hyrydar nazary bilen pyr-pyr aýlanýardy. «Saglykmysyňyz?» diýen sese ýalta bärşine bakan kişi saglyk-amanlykdan soň, mallary assyrynlyk bilen synlap durşuna:

– Näçe diýýäňiz? – diýdi.
– Aý, inim, bazar bu gün bizi götermeýär.

– O näme üçin? Alýan arzancylrak bor, satýan tersine...

– «Elim boşasa bolýar» diýip, geçen ýerine berip dursaň alnar. Nyrdiýenem bir zat bar. Ony bazar sazlaýar. O öz-özünden döräýenok. Hyrydara, haryda göräräk bolsa gowy-da o. «Ha-

ýyr bersin, toýuňa ýarasyn!» diýlende, alan-beren razy bor ýaly.

– Allowarradan gelensoguň ýerlenäýsede-hä, ýerlenmedikçe bolmaz.

– Wah, näsini aýdýaň, küsat söwda ýetjek zat barmy? Göterýän nyryh bolmasa, satarman mal eýesi-hä mal eýesi, ýöne bu aýagy uzyn janawaryň piri Weýis baba-da halamaz.

– Bolsa-da, näçe diýýäniňizi eşidäýsek...
– Birinimi ýa hemmesini?
– Hemmesini.

Ogşuklarynyň hemmesini ýene yzyna äkidip yörenen bazaryň göterýän nyryhyndan beräýende-de, gojanyň uly ýitgä galjak ýeri-hä ýok, öz zady. Goja häli gözi düşenden, gassapdyr öýden bu kişisi hakda çakynyň dogry çykanynamy ýa aýtjak nyryhnyň ýokarraklygynamy, çalaja ýylgyrды.

– Nämä diýerkä, näçeräk diýerkä? – diýen ýaly oýuň gulgulusyndaky gassap ýigide:

– Inim, şu janawarlary getirişimiz ýaly yzyna äkitmeli bolsa gerek. Nesibeli günü bardyr-da.

Atabaý aga ony diýse-de diýdi, ýöne ulagyň üsti boşasa diýmäjisidi. Şäherlik işi bardy ahry! Munça mal bilen gykda-bak aýlanyp yörüp boljakmy?

Gün öýlä saýyp, bazar sowlar uçurlary Atabaý aga ulagçy ýigide: «Yör!» diýdi. Ol nowadaky başy bozulmadyk mallara seretdi.

– Bu ýük bilen nirä?

– Yza.

– Obamy?

– Edil oba-ha däl.

Gelen ýollary bilen gaýralygyna gide-gide, alaň açyklykdaky ak çägelige sowuldylar. Ulagy yzlygyna alaňa dirediler. Nowanyň artky ýapysy aklaňa diränsöň, şeýle bir tekiz boldy, ýörite-läniňde-de, şeýtdirmezdi. Bu aýaklary ýüpden boşadylan ogşuk janawarlara: «Düşüberiň!» diýlen ýalyrak bir zatdy. Dabanydyr injikleri zer-zaw haýwanlaryň aýaklaryna gan yörän bolarly, burunlaryna ýel alyp, gaýralygyna pata-naga berdiler. Çöken ýatagyna, aýlanan gazygyna, suw içen guýusyna, gezen örüsine tutduran mallarynyň yzyndan az salym garap duran Atabaý aga ulagçy ýigide: «Yör!» diýdi. Häli bazarda gassabyň ýanynda gojanyň nämä sebäpden ýylgyrjak bolanynda indi düşünen ulagçy ýigit ýylgyrды-da: «Yör!» diýdi.

Ertesi gijara oba barsalar, uly gürrüňçilik: «Atabaý aganyň satan ogşuklary öňki gezenje örüsünde weli, satyn alanyny gapysyndan boşanyp gaýdyberdikä?» diýişýärler. Atabaý aganyň welin göwnübir ýaly. «Dyzlagyny ýazdyryp, boşadyp goýberen özümiz» diýenok-da, gaýta: «Haýyrlly mal eýesini tapar» diýen bolýar.

www.br.com.tm

Hyzmat we önümçilik

JEMGYÝETÇILIK IÝMITI

«Altyn çayhananyň» hödür-keremleri

Türkmen topragynda ýetişip, üýtgeşik tagama gelyän gök, bakja önümleridir miweler, datly desterhanymyzy bezeýän milli tagamlarymyz, şeýle-de ölkämiziň niresine barsaň-da, jemgyýetçilik iýmitini hödürleýän ýerlerde bararyňa mähetdel, saçağa getirilýän naharlaryň köpdürlüligi ýurdumyzda azyk bolçulygynyň üpjün edilendigini ýene bir ýola äşgär edýär. Hakykatdanam, güneşli ýurdumyzda bolan durmuşyň binýady berkden tutuldy. Ilaty azyk harytlary bilen üpjün etmede döwletimiz bilen birlikde, yhlasyny gaýgyrman zähmet çekýän hususy işewürleriň tagallalary hem halkyň nurana geljegine gönügendir.

Häli-şindi ýakyn adamlaryň bilen naharlanmak ýa-da göwün açmak üçin köpçülik ýerine çykanyňda, kafedir restoranlaryň dynç almaga rahat hem-de göreniňden ýakymly duýgulary döredýän binalarynyň içinde güler ýüzlü hem-de hyzmata taýýar işgärleriniň garylşy, tagamnamasyndaky naharlaryň köpdürlüligi, ýokary hilli önümleriň bahalarynyň



elýeterliligi, garaz, bularyň barysy halka hyzmat edýän hususy ýerleriň ählisinde-de işleriň göwnejaý ýola goýlandygundan habar berýär. Garbanyşanadyr kafeleriň her birinde hödürleňilýän hyzmatlaryň we tagamlaryň özboluşly bolmagy ugrunda ýadawsyz zähmet çekilýär. Müşderileriň hoşallygyna mynasyp bolmak eli süýji aşpezlerdir hoşgylaw işgärleriň azabynyň ýerine düşdügidir.



“

«Altyn çayhanada» milli tagamlar bilen birlikde Aziýa, Ýewropa, türk tagamlarynyň hem dürli görnüşleri taýýarlanylýar. Pizza, lahmajun, haçapuri, pide ýaly tiz tagamlaryň dürli görnüşleri, işdäaçarlaryň 20-ä golaý, mangal tagamlarynyň 15, hamyrlı naharlaryň 20 görnüşü kafeniň tagamnamasynyň diňe bir bölegidir. Bu ýeriň milli we döwrebap naharlara baý tagamnamasy bilen tanyşmak isleýänlere «Eşiden deň bolmaz, gören göz bilen» diýlenine eýerip, «Altyn çayhana» kafesine baryp görmeği maslahat berýäris. Her bir naharyň tagamynyň ýokary derejede bolmalydygynyň jogapkärçiligini duýýan aşhana ussatlarynyň taýýarlan nazu-nygmatlarynyň lezzeti munuň üçin biraz wagtyňyzy sarp edeninize degse gerek.

Ildeşlerimize 2020-nji ýyldan bäri göwnejaý hyzmat edip gelyän ýerleriň ýene biri «Altyn çayhanadyr». Öz çäginde 200 adamlyk banket zaly, 40 adamlyk «vip» zaly, çayhanasy, şeýle-de tomusky terrasasy bolan bu hususy toplumyň müşderilere hödürleýän hyzmatlarynyň görnüşleri-de giň. Toplumyň banket we «vip» zallarynda baýramçylyk dabaralaryny, banketleri, doglan günleri, nika toýlaryny, sadakalary geçirmek üçin ähli şertler döredilen bolsa, çayhanasynda we tomusky terrasada tiz tagamlaryň birnäçe görnüşleri bilen bir-

likde, dürli görnüşli içgiler, şol sanda demini alan gök çayyň lezzeti myhmanlarda üýtgeşik täsir galdyryr. «Altyn çayhanada» milli tagamlar bilen birlikde, Aziýa, Ýewropa, türk tagamlarynyň hem dürli görnüşleri taýýarlanylýar. Pizza, lahmajun, haçapuri, pide ýaly tiz tagamlaryň dürli görnüşleri, işdäaçarlaryň 20-ä golaý, mangal tagamlarynyň 15, hamyrlı naharlaryň 20 görnüşü kafeniň tagamnamasynyň diňe bir bölegidir. Bu ýeriň milli we döwrebap naharlara baý tagamnamasy bilen tanyşmak isleýänlere «Eşiden deň bolmaz, gören göz bilen» diýlenine eýerip, «Altyn çayhana» kafesine baryp görmeği maslahat berýäris. Her bir naharyň tagamynyň ýokary derejede bolmalydygynyň jogapkärçiligini duýýan aşhana ussatlarynyň taýýarlan nazu-nygmatlarynyň lezzeti munuň üçin biraz wagtyňyzy sarp edeninize degse gerek.

Maşgala gezelençlerini, saçak başynda işewür duşuşyklary, gündelik naharlanmak meýilleriňizi kafeniň yhlasly işgärlerine ynanyň bilersiňiz. Tagamnyň hiline hormat goýýanlaryň ynamyna mynasyp bolmak – bu, elbetde, «Altyn çayhananyň» agzybir işgärleriniň esasy şygary.

«Altyn çayhana» baranyňdan, onuň göze gelüwli bezelişi üns çekýän aýratynlyklaryň ýene biridir. Kaşan, sazlaşykly timar berlen zallarda arkaýyn oturyp, gözleň görnüşiniň lezzetini eý görýän naharyňy bilen duymak hasda ýatda galyjy pursatlara öwürüler.

Bu restoranda sargyt edilen naharlary müşderilere wagtynda eltip bermek hyzmaty hem ýola goýlan. Tagamlary hem-ä gyzgyny bilen, hemem amatly bahadan islenen ýerine eltip bermek uly jogapkärçiligi talap edýär.

Bulardan başga-da, «Altyn çayhana» göçme restoran hyzmatyny hem hödürleýär. Öýde toýdur sadakalaryny sowjak müşderilerine ähli amatlyklary bolan çadyrlary gurap bermek, sargyda görä, dürli tagamlary bişirmek we olary eltip bermek hyzmatyny ýokary derejede amala aşyryan restoran adamlaryň aýratyn hem hysyrdyly günleriniň ýakyn hemaýatçysy bolýar.

Pederlerimiziň aýdysy ýaly, «ýagşyny görmek jennet». Sizem datly tagamlardan, jenneti nygmatlardan lezzet alayyn diýýän bolsaňyz, onda Gurbansoltan eje şaýolunyň ugrunda ýerleşýän «Altyn çayhana» geliň!

Bägül BERDIÝEWA, «Biznes reklama».

DOKMA SENAGATY

Daşoguz pagta egriji fabriği 11 aýlyk tabşyrygy 120 göterim ýerine ýetirdi



Türkmenistanyň Dokma senagaty ministrliginiň Daşoguz pagta egriji fabriğinde on bir aýlyk tabşyryk 120 göterimden gowrak ýerine ýetirildi.

Bellenilişi ýaly, häzirki wagtda Daşoguz pagta egriji fabriğinde öndürilýän ýüplük haryt-çig mal birzasynda baglaşylan şertnamalara laýyklykda, Italiýa, Hindistana, Türkiýä we başga-da ençeme ýurtlara eksport edilýär. Muňa kompaniýanyň şertnamalaýyn borçnamalaryny öz wagtynda ýerine ýetirmegi we öndürilýän pagta ýüplügiň hiliniň ýokarylygy ýardam edýär.

Fabriğiň ýöriteleşen «Ring» belgili pagta ýüplügi, esasan, dokma önümçiliginde isleg bildirilýär. Daşoguz fabriği ýylda ýerli tebigy ösümlik çig maldan öndürilýän 14,5 müň tonna berk we ekologiya taýdan arassa önüm öndürmäge niýetlenendir. Kärhana dünýä ölçeglerine laýyk gelyän pagta ýüplügi öndürmäge mümkinçilik berýän Italiýanyň öndebaryjy «Marzoli», «Savio», «Loptex» kompaniýalarynyň häzirki zaman enjamlary bilen enjamlaşdyrylandyr.

SENAGAT WE GURLUŞYK

«Demirbetonönümleri» zawodynda gurnama demir beton önümleriniň 23 müň kub metre golaýy öndürildi

Türkmenistanyň Senagat we gurluşyk önümçiligi ministrliginiň Daşoguz şäherindäki «Demirbetonönümleri» zawody demirgazyk welaýatyň senagat pudagynyň iri düzüm bölekleriniň biri bolup, bu ýerde ýerli gurluşykda giňden ulanylan dürli ölçegdäki serişdeleriň birnäçe görnüşü öndürilýär.

Türkmenistanyň Senagat we gurluşyk önümçiligi ministrliginiň Daşoguz şäherindäki «Demirbetonönümleri» zawodynyň işçi-hünärmenleri şu ýylyň on bir aýynda gurnama demir beton önümleriniň 23 müň kub metre golaýyny öndürüp, geçen ýylyň degişli döwri bilen deňeşdirilende, 105 göterim ösüş gazandylar.

Häzirki wagtda ýurdumyzy senagatlaşdyrmagyň depginlerini çaltlandyrmak, milli ykdysadyýetiň bäsdeşlige ukyplylygyny hem-de eksport kuwwatyny ýokarlandyrmak boýunça giň gerimli işler amala aşyrylýar. Kärhanada önümçilik-durmuş maksatly binalaryň, ýaşaýş jaýlarynyň üstüni basyrmakda ulanylýan dürli ölçegdäki örtgüler, aýna gapylaryň çarhawlary, binýatlyk betonlar, demir-beton guýulary, içi boşlaw beton kerpiçleri, köçeleriň jähek daşlary, harytlyk betonlar, iri panelli ýaşaýş jaýlarynyň gurluşygyna niýetlenen dürli görnüşli önümler gönüden-göni gurluşyk meýdançalaryna ýetirilýär.

Geldimurat ORAZKLYÇEW,

Türkmenistanyň Adalat ministrliginiň ýanyndaky gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky gullugyň Daşoguz welaýat müdirliginiň S.Türkmenbaşy etrap bölüminiň döwlet bellige alyjysy.

Öz çäginde 200 adamlyk banket zaly, 40 adamlyk «vip» zaly, çayhanasy, şeýle-de tomusky terrasasy bolan «Altyn çayhananyň» müşderilere hödürleýän hyzmatlary giň gerimli.

«Altyn çayhanada» göçme restoranlary gurnap bermek, toýdur sadakalar üçin sargyt esasynda tagamlary bişirip bermek hyzmatlary hem bar.

Biznes reklama

7

MEDENIÝET

Änew şäheriniň «Türki dünýäniň medeni paýtagty» diýlip yglan edilmegi mynasybetli 2024-nji ýylda Türkmenistanda geçiriljek çäreleriň maksatnamasy belli boldy

«Änew — türki dünýäniň medeni paýtagty — 2024» ýylynyň çäginde Türkmenistanda türki döwletleriň medeniýet we sungat ussatlarynyň, alymlarynyň, žurnalistleriniň we syýahatçylyk pudagyňyň işgärleriniň gatnaşmagynda birnäçe forumlary, festiwallary we konferensiýalary geçirmek meýilleşdirilýär. Bu barada Türkmenistanyň Medeniýet ministrligi «Türkmenportala» habar berdi.

Bu uly çäreleriň maksady medeniýet we sungat pudagynda halkara hyzmatdaşlygyny güýçlendirmekden, şeýle hem gadymy Änew şäheriniň baý taryhyny we medeni mirasyny wagyz etmekden ybaratdyr.

«Änew — türki dünýäniň medeni paýtagty — 2024» ýylynyň açylyş dabarasynyň 22-nji martynda Ahal welaýatynyň Ak bugdaý etrabyndaky «Türkmeniň ak öýi» binasynda geçiriler. Şeýle-de ol ýerde türki döwletleriň medeniýet we sungat ussatlarynyň uly konserti, suratkeşleriň, fotosuratçylaryň hemde amaly-haşam sungatynyň wekilleriniň sergisi guralar.

Aprel aýynda TÜRKSOÝ-a agza ýurtlaryň žurnalistleri we fotosuratçylary üçin Türkmenistanyň gözəl ýerlerine metbugat syýahatyny gu-

ramak meýilleşdirilýär. Maý aýynyň ahyrynda bolsa TÜRKSOÝ-a agza ýurtlarynyň syýahatçylyk agentlikleriniň wekilleri üçin ýurduň taryhy we medeni gözəl ýerlerine syýahat guralar.

Awgust aýynda türki döwletleriň arheologlarynyň we binagärlik sungatynyň hünärmenleriniň gatnaşmagynda «Änewiň gadymy medeniýeti» atly halkara ylmy maslahaty geçirmek meýilleşdirilýär. Şeýle-de bu maksatnamada TÜRKSOÝ-a agza ýurtlaryň Halkara ýaşlar forumyny geçirmek hem göz önünde tutulýar. Oktýabr aýynda geçirilmegine garaşýlan bu çäräniň esasy maksady türki dünýäniň ýaş alymlarynyň we sungat işgärleriniň arasyndaky hyzmatdaşlygy güýçlendirmekden ybarat bolar.

Oktýabr aýynda Türkmenistanda türki halklaryň halk döredijiligine we amaly-haşam sungatyna bagyşlanan halkara festiwaly, maslahat we sergi, şeýle hem TÜRKSOÝ-a agza ýurtlaryň II halkara teatr festiwaly geçiriler.

Noýabr aýynda «Gorkut ata» halkara film festiwaly, şeýle hem Änew şäheriniň 2024-nji ýylda türki dünýäniň medeni paýtagty diýlip yglan edilmegine bagyşlanan jemleýji çäreleri geçirmek meýilleşdirilýär. Olaryň hatarynda TÜRKSOÝ-a agza ýurtlaryň Medeniýet ministrleriniň Hemişelik Geňeşiniň mejlisi we türk dilli döwletleriň



medeniýet-sungat ussatlarynyň konserti bar.

Mundan başga-da, 2024-nji ýylyň dowamynda türki halklaryň taryhy we medeni mirasy barada kino we dokumental filmler hepdeligini guramak meýilleşdirilýär. Şol bir wagtyň özünde Türkmenistanda TÜRKSOÝ-daky hyzmatdaşlary bilen bilelikde Änewiň taryhyna bagyşlanan ýörite žurnal çap edilýär. Şeýle hem tomaşaçylary gadymy şäheriň medeniýeti bi-

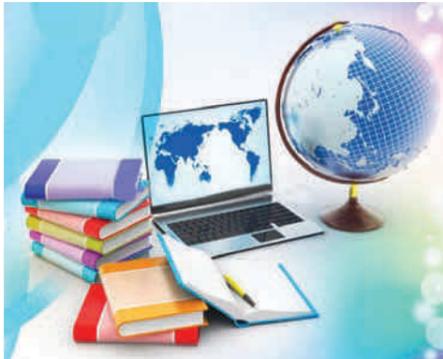
len tanyşdyrjak we 2024-nji ýylda TÜRKSOÝ-a agza ýurtlaryň milli teleýaýlymlarynda ýaýlyma beriljek wideoşekili taýýarlamak ýaly meýilnamalar bar.

Merdan BEGLIÝEW,

Ak bugdaý etrap prokurorynyň kömekçisi,
2-nji derejeli ýurist.

BILIM

Türkmenistanyň bilim ulgamyndaky düýpli özgertmeler



Berkerar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe ýurdumyza ähli ugurlarda döwrebap özgertmeler durmuşa geçirilýär. Ýurdumyza durmuşa geçirilýän täze, döwrebap özgertmelere laýyklykda, bilim ulgamyny has-da kämilleşdirmek, bilim edaralarynda berilýän bilimiň hilini dünýä derejesine laýyklykda ýola goýmak, ýokary hilli okuw kitaplaryny we gollanmalary neşir etmek, täze tehnologiýalary, okuw-tehniki enjamlary bilim ulgamyna ornaşdyrmak boýunça netijeli işler alnyp barylýar. Ýurdumyza dünýä ünlülerine gabat gelýän çagalar baglary, orta we ýokary okuw mekdepleri, dynç alyş-sagaldyş merkezleriniň ýüzlerçesi guruldy we ulanylmaga berildi. Ýurdumyzyň ykdysady we durmuş derejesi aýdyň ösüşleri başdan geçirýär. Ýurtda bilim özgertmelerini üstünlikli durmuşa geçirmegiň barşynda ýaş nesliň sazlaşykly ösmegine ýardam berýän maddy-enjamlaryň binýady pugtalandyrylýar. Bilim edaralary döwrebap enjamlar, interaktiw we multimediyä tehnologiýalary bilen yzygiderli üpjün edilýär. Ýurdumyzyň orta mekdeplerinde berilýän bilimiň mazmuny, ýagny häzirkki wagtda 12 ýyllyk umu-

my orta bilimiň mazmuny şahsýetiň kemala gelşinde ýaş aýratynlyklaryny hasaba alýar. Ol şahsýetiň ösüşiniň tapgyrlylygyny aýratynlyklaryna esaslanýar we üç basgançakdan ybarat bolup durýar, ýagny ol başlangyç, esasy orta we umumy orta bilim basgançagyňyň özüne alyar. Başlangyç bilim 1 — 4-nji synlaryň özüne almak bilen 6 — 10 ýaşly çaganyň aňynyň ösüş aýratynlyklaryna laýyklykda umumy bilim almak endiklerini we başarnyklaryny terbiýelemäge, özbaşdak bilim almak höwesini we ukybyny ösdürmäge, öz-özüne erk etmek başarnyklaryny taplamaga gönükdirilendir. Esasy orta bilim 5 — 10-njy synlarda amala aşyrylýar we 10 — 16 ýaşly çagalarda ahlak sypatlaryny, öz pikirini beýan etmek we düşündirmek ukybyny, hünär edinmek höwesini, kanun önündäki jogapkärçiligi duýmaklygy, bilim almagyň ylmy esaslaryny öwrenmek endiklerini emele getirýär. Umumy orta bilim 11-12-nji synlarda berilýär. Ol 16 — 18 ýaşly ýetginjeklerde giň dünýägarayşyň, öz geljegini meýilnamalaşdyrmak, maksatlaryna ýetmegiň ýollaryny gözlemek ukyplaryny emele getirýär. Umumy orta bilimiň mazmuny döwlet bilim ölçegleriniň talaplaryna laýyk gelýän dersler boýunça maksatnamalaryň özüne alyar. Mekdeplerde: Türkmenistanyň medeni mirasy, ykdysadyýetiň esaslary, ekologiýa, dünýä medeniýeti, informasiýa-kommunikasiýasy we innowasion tehnologiýalary, modelirleme we grafika ýaly okuw dersleri girizildi.

Ýurt möçberinde möhüm ähmiýete eýe bolan çözgütleriň kabul edilmegi bilen bilim işgärleriniň önünde uly we jogapkärli wezipeler, şol sanda bilim ulgamynda bar bolan öndebaryjy dünýä tejribesini öwrenmek we durmuşa geçirmek wezipesi peýda bolýar. Bu wezipelere laýyklykda amala aşyrylmaly işleriň hötdesinden abraý bilen gelmek bolsa mugallymlaryň paýyna düşen borç bolup durýar. Bu babatda ýurdumyza be-

rilýän bilimiň dünýä ünlülerine gabat gelmegi üçin edilýän aladalaryň öz oňyn netijelerini berýändigini has hem begendirýär. Türkmenistan döwletimiziň bilim ugurundaky abraýy belende galýar. Ýurdumyzyň ýokary okuw mekdepleriniň halkara görkezijileriniň artmagy hem muňa aýdyň mysal bolup durýar.

«Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumyzy 2022 — 2028-nji ýyllarda ösdürmegiň Maksatnamasynda» ýokary hünär bilim edaralarynyň halkara reýtingine goşulmagy barada bellenen çäreler laýyklykda, ýurdumyzyň ýokary hünär bilim edaralarynyň dünýäniň abraýy guramalarynyň hem-de daşary ýurt döwletleriniň öndebaryjy ýokary okuw mekdepleriniň hataryna goşmak babatynda meýilnamalaşýan işler alnyp barylýar. Ýaňy-ýakyn 2023-nji ýylyň netijeleri esasynda neşir edilen «UI GreenMetric» dünýä uniwersitetiniň reýtingine Türkmenistanyň ýokary okuw mekdepleriniň sekizisi girdi. «UI GreenMetric World University Rankings» — uniwersitetleriň ekologiýa düzümlerini kämilleşdirmäge, şeýle hem daşky gurşawy goramak ulgamynda durnukly ösüşe ýardam etmek barada isleginiň ýyllyk görkezijisidir. Hususan-da, dünýä uniwersitetlerine alty görkeziji, ýagny uniwersitet düzümleri we onuň ekologiýa täsiri, energiýa sarp edilişiniň we onuň tygşytlanylyşynyň görkezijileri, galyndylary gaýtadan işlemek, ekologiýa babatda bilim bermek we bu ugurda ylmy barlaglar, suwdan rejeli peýdalanmak, ulag ýasasaty ýaly ugurlar boýunça baha berilýär. Ol ýokary okuw mekdeplerine Türkmenistanyň Oguz han adyndaky Inžener-tehnologiýalar uniwersiteti, S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersiteti, Ýagşygeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz uniwersiteti, Türkmenistanyň Inžener-tehniki we ulag kommunikasiýalary instituty, Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar we informatika instituty,

Türkmenistanyň Döwlet energetika instituty, Türkmen oba hojalyk instituty, Türkmen döwlet maliýe instituty degişlidir.

Bulardan başga-da, ýurdumyzyň ýokary okuw mekdepleriniň birnäçesi Uniwersitetleriň halkara assosiasiýasynyň agzalygyna kabul edildi. Olara: Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersiteti, Ýagşygeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz uniwersiteti, Halkara ynsanperwer ylmlary we ösüş uniwersiteti, Türkmenistanyň Oguz han adyndaky Inžener-tehnologiýalar uniwersiteti, S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersiteti, Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk instituty, Türkmen döwlet ykdysadyýet we dolandyryş instituty, Türkmen Döwlet energetika instituty degişli bolup durýar. Şeýle hem dürli dersler boýunça geçirilýän halkara bäsleşiklerde mekdep okuwçylarymyzyň, talyp ýaşlarymyzyň gazanylan baýrakly orunlary barha artýar. Dürli ders bäsleşiklerinde, taslamalarda halkara derejesinde gazanylan üstünlikler bolsa, bizi — mugallymlary diýseň buýsandyryýar.

Hormatly Prezidentimiziň parasatly baştutanlygynda ýaş nesilleriň ylymly-bilimli, giň dünýägarayşly ýaşlar bolup ýetişmekleri üçin, olaryň dünýäniň ösen tehnologiýalaryndan baş alyp çykmaklary üçin ähli mümkinçilikler döredilendir. Şular ýaly giň mümkinçilikleri döredip berýän Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, başlary dik, ýurdumyzyň bilim ulgamyny mundan beýläk-de öňe ilerletmekde alyp barýan işleri hemişe rowaç bolsun!

Ogulbayram SAPAROWA,

Türkmen döwlet maliýe institutynyň uly mugallymy.

«Änew — türki dünýäniň medeni paýtagty — 2024» ýylynyň açylyş dabarasynyň 22-nji martynda Ahal welaýatynyň Ak bugdaý etrabyndaky «Türkmeniň ak öýi» binasynda geçiriler.

2024-nji ýylyň dowamynda türki halklaryň taryhy we medeni mirasy barada kino we dokumental filmler hepdeligini guramak meýilleşdirilýär.

Мировая экономика

www.br.com.tm

Уровень жизни счастливых людей



Сегодня хотим поделиться с вами одним интересным наблюдением и парой мыслей на этой счёт.

Не так давно наткнулись на результаты опроса о "личном счастье" от компании Gallup, они задают людям простой вопрос: "насколько вы счастливы?"

Очень интересно то, что Gallup периодически проводит эти опросы начиная еще с 1948 года и у них накопились результаты аж за последние 75 лет.

Результаты: в течении всех этих 75 лет достаточно стабильно около 90% людей чувствует себя «счастливыми» или «достаточно счастливыми» и около 10% чувствуют себя «не очень счастливыми». В 1948 году счастливых было чуть больше чем сегодня, но не намного.

Почему это интересно?



Нам часто кажется, что те или иные материальные блага - новая машина, дом побольше, телефон поновее - делают нашу жизнь более комфортной, а значит и чуточку более счастливой.

Только представьте себе насколько жизнь среднего американца, с точки зрения объективного физического комфорта, сегодня лучше, чем она была в 1948 году. Люди живут дольше,

люди живут в домах большей площади, появилось или распространилось масса изобретений делающих нашу жизнь проще и более комфортной - от посудомойки и кондиционера до библиотеки и телевизора у каждого человека в кармане.

Если повышение физического комфорта должно делать нас более счастливыми, то почему сегодня счастливых американцев даже немного меньше чем в 1948 году?

Где еще можно найти подобные данные о «личном самочувствии» людей не 75-летней давности, а уходящие назад на несколько сотен лет?

Таких опросов, конечно, нет, но есть исследования удовлетворенностью жизнью среди Амишей - это такая американская культура, или может

быть секта, представители которой отказываются от практически всех новых изобретений уже несколько сотен лет.

Представители самого консервативного крыла Амишей, которое называется Старый Порядок, живут буквально так как жили их предки во второй половине XVII века, они даже продолжают говорить на пенсильван-

ско-немецком диалекте т.к. их предки из Южной Германии.

Амиши не пользуются электричеством, не владеют машинами, не летают на самолётах, большинство их них продолжает работать на фермах, пользуясь передовыми достижениями в области сельского хозяйства... семнадцатого века.

Так вот, когда социологи провели среди них похожие исследования, оказалось что амиши не особо счастливы, но и не особо несчастны, они примерно также удовлетворены своей жизнью как и жители многих развитых стран. А уж масаи в Кении так вообще более счастливы чем средний житель Америки.

Как так? Эти ребята отстали от нас с точки зрения комфорта на 350 лет и при этом они не несчастны, у них свои проблемы и радости, просто это проблемы и радости семнадцатого века.

Оставляем вас с этим интересным фактом: как так получается, что 350 лет увеличения комфорта и технологического прогресса, ну или по крайней мере последние 75 лет точно, не сделали нас более счастливыми?



Наши практические мысли на эту тему:

Мы знаем, что привыкаем к любому повышению уровня нашего личного комфорта. То, что вчера было недостижимо, сегодня уже обыденность, а завтра будет минимальным требованием. Я просто принял для себя как данность, что новая машина, квартира побольше, телефон поновее сделают мою жизнь более комфортной, но не сделают меня более счастливым на длительном промежутке времени.

Исходя из первого пункта я осознанно стараюсь замедлять повышение своего уровня жизни, то что по-английски метко называют living below your means. Я позволяю себе потреблять меньше, чем мог бы и благодаря этому стараюсь откладывать и инвестировать больше средств. С меньшим уровнем потребления я буду не менее счастлив, так почему бы не использовать эту возможность для создания капитала, который в свою очередь даст мне больше возможностей?

У такого подхода есть и еще один плюс - чем меньше потребление и проще жизнь, тем легче и быстрее можно стать финансово-независимым т.к. ваш капитал должен будет покрывать меньшее количество потребления.

Развивающиеся рынки Азии завершат 2023 год «на позитивной ноте»



Развивающиеся рынки Азии завершат 2023 год «на более позитивной ноте» по мере восстановления экономики Китая, сообщает Азиатский банк развития, который цитирует Reuters.

АБР повысил свой прогноз роста для развивающихся стран Азии на 2023 год до 4,9% с 4,7%, прогнозируемых в сентябре, но сохранил прогноз роста для региона на уровне 4,8% в следующем году.

АБР также пересмотрел в сторону повышения свой прогноз роста для Китая до 5,2% с 4,9% ранее, но сохранил свой прогноз роста для второй по величине экономики мира на уровне 4,5% в следующем году.

Экипаж первого китайского большого круизного лайнера готовится к первому рейсу

Первый большой круизный лайнер китайского производства «Adora Magic City» прибыл в пятницу днем в порт приписки для подготовки к первому рейсу.

Судно причалило к шанхайскому международному круизному терминалу Усункоу.

Порядка 1300 членов экипажа со всего мира уже заняли свои посты на борту, а подготовка к путешествию вступила в завершающую стадию.

Лайнер Adora Magic City должен отправиться в свой первый коммерческий рейс 1 января 2024 года. Его первый маршрут будет проходить по Северо-Восточной Азии, а позднее будет открыто направление между Китаем и Юго-Восточной Азией.

Длина круизного лайнера с водоизмещением 135,5 тыс. тонн составляет 323,6 м. На его борту расположено в общей сложности 2 125 гостевых кают, где смогут разместиться 5 246 пассажиров, сообщили в компании-разработчике Shanghai Waigaoqiao Shipbuilding Co., Ltd.

Судно насчитывает 16 этажей и в общей сложности 40 тыс. квадратных метров пространства для проживания и отдыха.



Страницу на основе интернет-данных подготовила: **Гульшат АМАНОВА**, «Бизнес реклама».

По данным Росстата в сезоне 2023/24 производство сахара в России может превысить 7 млн тонн.

В итальянском городе Губбио состоялась ежегодная церемония включения огней на самой большой новогодней ёлке в мире.

Biznes reklama

10

Dünýä bazary

www.br.com.tm

Özbaşyna bir dünýäniň ykdysadyýeti



Sözbaşydan aňan bolsaňyz gerek, bu gezekki gürrüňiň Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň ykdysadyýeti hakda boljakdygyny. Ýöne «O nähili özbaşyna bir dünýä?» diýen sowal ýüze çykyp biler. Bu sowala taryh şeýle jogap berýär: Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň ykdysady taryhy XVII-XVIII asyrlarda başlanýar. Eýýäm 1700-nji ýyldan başlap, ýurduň import-eksport amallarynda ýokary ösüş gazanylýar. Şol bir wagtyň özünde-de Afrika, Aziýa, Ýewropa ýurtlarynyň koloniýalarynyň söwdasynyň ösmegine hem goşant goşýar. Mundan başga-da, ABŞ geçen asyryň başlarynda dünýäni ykdysady çökgünlikden halas etmek babatda elinden gelenini gaýgyrmadyk ýurt hökmünde bilinýär.

ABŞ dünýäniň iň uly ykdysadyýetine eýe bolandygyna garamazdan, beýleki ýurtlar bilen bir hatarda pandemiýanyň ýaramaz täsirine duçar boldy. Ýurtdaky hümmetsizlenmäniň netijesinde, 2022-nji ýylyň ikinji ýarymynda işçileriň ortaça sagatlyk girdejesi 2021-nji ýylyň deňişli döwri bilen deňeşdirilende, 1,7 göterim peseldi. Federal ätiýaçlyk bankynyň hasabatyna görä, 2022-nji ýylyň iýun aýynda soňky 40 ýylyň iň ýokary hümmetsizlenmesinden, ýagny 9,1 göterimden 3,7-ä düşdi. Işsizlik babatda bolsa soňky 50 ýylyň içinde iň pes dereje hasaba alyndy. Ýeri gelende aýtsak,

2022-nji ýylda ýurduň importy eksportyndan 948,1 milliard amerikan dollary köp boldy. Netijede bolsa, ýetmezçilik söwda balansı 3,9 göterim pese gaçdy. Şeýle-de bolsa 2022-nji ýylyň ikinji ýarymyndan ýurduň ykdysadyýetinde täzeden galkynuş döwri başlanýar. Ýylyň birinji ýarymynda ep-esli pese gaçan ýurduň jemi içerki önümi ikinji alty aýynda 25,5 trilion amerikan dollaryna ýetdi. Kongresiň býujet gullugynyň hasabatyna laýyklykda, ýurduň jemi içerki önüminiň 2023-nji ýylda 26,24 trilion amerikan dollaryna, 2022-nji ýylda 25,5 trilion amerikan dollaryna deň bolmagyna garaşylýar.

Halkara walýuta gaznasynyň çaklamalaryna görä, 2023-nji ýylyň ahyryna çenli, dünýä ykdysadyýetiniň jemi içerki önüminiň 105 trilion amerikan dollaryna deň bolmagyna garaşylýar. Bu görkeziji geçen ýyl bilen deňeşdirilende, 5 trilion amerikan dollary köpdür. Hasabata laýyklykda, Amerikanyň Birleşen Ştatlary 26,9 trilion amerikan dollarylyk jemi içerki önümi bilen ýene-de dünýäniň iň uly ykdysadyýeti bolmagyny dowam etdirer.

Ýurduň Ykdysady seljeriş býurosynyň habar bermeginä görä, ABŞ-nyň 2023-nji ýylyň oktýabr aýyndaky eksporty 258,8, importy bolsa 323 milliard amerikan dollaryna barabar boldy. Sentýabr aýy bilen deňeşdirilende, eksporty 2,6 milliard amerikan dollary kemeldi, importy 0,5 milliard amerikan dollary möçberinde ýokarlandy. Harytlar

we hyzmatlar ulgamynyň girdejesi 2022-nji ýylyň deňişli döwri bilen deňeşdirilende, 161,4 milliard amerikan dollary ýa-da 19,8 göterim azaldy. Eksportynda 28 milliard amerikan dollar ýa-da 1,1 göterim ösüş gazanylady, importy 133,4 milliard amerikan dollary ýa-da 4 göterim azaldy.

Oktýabr aýynda harytlaryň eksporty 3,2 milliard amerikan dollar azalyp, 173,5 milliard amerikan dollaryna deň boldy. Has takygy, sarp ediş harytlarynyň eksporty 2,1, gymmatbahaly daşlaryňky 0,8, derman serişdeleriňki 0,6, şaý-sepleriňki 0,4, awtoulaglar we ätiýaçlyk şaýlarynyňky 0,9, elektromobilleriňki 0,4, yük we ýörite maksatly ulaglaryňky 0,3 milliard amerikan dollary möçberinde azaldy. Senagat we gurluşyk materiallaryň, organiki himiki maddalaryň, altynyň eksportynda bolsa deňişlilikde, 1,2; 0,5; 0,5 milliard amerikan dollary möçberinde ösüş gazanylady. Hasabat aýynda hyzmatlaryň eksporty 0,6 milliard amerikan dollary ýokarlanyp, 85,3 milliard amerikan dollaryna ýetdi. Netijede, maliýe, ulag, telekeçilik hyzmatlarynyň eksportynda deň dereje — 0,2 milliard amerikan dollary möçberinde ösüş hasaba alyndy.



Oktýabr aýynda ýurduň esasy eksport harytlarynyň hatarynda çig nebit (10,7 milliard amerikan dollary), uçarlaryň ätiýaçlyk şaýlary (10,4 milliard amerikan dollary), gaýtadan işlenen nebit (9,47 milliard amerikan dollary), awtoulaglar (5,52 milliard amerikan dollary) esasy orny eýeleýärler.

Belläp geçsek, Amerikanyň Birleşen Ştatlary harytlar we hyzmatlar dolanyşygyny, esasan, Niderlandlar Patyşalygy, Gonkong, Awstraliýa, Belgiýa, Braziliýa, Singapur, Beýik Britaniýa ýaly ýurtlar bilen alyp barýar.

Türkmen-amerikan söwda-ykdysady hyzmatdaşlygy



Türkmenistan Amerikanyň Birleşen Ştatlary bilen söwda-ykdysady, medeni-ynsanperwer ulgamlarda ýurt, sebit hem-de dünýä ähmiýetli hyzmatdaşlyk alyp barýar. Şeýle-de türkmen tarapy ylmy innowasion önümçiligi ösdürmek babatda amerikan maýa goýumalaryny we tehnologiýalaryny ýurdumyza çekýär. Daşky gurşawy goramak we howanyň üýtmeğine garşy göreşmek babatda netijeli işler durmuşa geçirilýär. Ýeri gelende, türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen, 2008-nji ýylda döredilen «Türkmenistan — ABŞ» işewürlük geňeşiniň alyp barýan işleri aýratyn bellärlilidir. Iki ýurduň arasynda söwda-ykdysady gatnaşyklaryny has-da berkitmek maksadyndan ugur alýan işewürlük geňeşi gatnaşyklary ýola goýmakda, täze hyzmatdaşlyklara ýol açmakda, ozal bar bolanlaryny giňeltmekde netijeli meýdança bolup hyzmat edýär. Häzirki wagtda «John Deere», «Case» ýaly meşhur amerikan kompaniýalarynyň traktorlary, kombainlary we beýleki tehnikalary ýurdumyzyň daýhanlaryna ekin meýdanlaryndan ýokary hasyl almaga ýardam edýär. Mundan başga-da, «Boeing» uçarlary Türkmenistanyň dünýä döwletlerine uzaýan ýollaryny ýakynlaşdyrsa, «Caterpillar» tehnikalary awtomobil ýollaryny gurmakda goşant goşýarlar.

Ýeri gelende bellesek, 2023-nji ýylyň ýanwar — oktýabr aýlarynda türkmen-amerikan söwda dolanyşygy 65,12 million amerikan dollaryna deň boldy. Geçen ýyl bu görkeziji 38,7 million amerikan dollaryna barabar bolupdy. Şeýle-de häzirki wagtda Türkmenistanda amerikan maýasynyň gatnaşmagynda umumy bahasy 3,3 milliard amerikan dollaryna deň bolan 180 taslama alnyp barylýar.

Sahypany taýýarlan: **Jahantäç ÖWEZOWA**, TDIM-iň Halkara gatnaşyklary institutynyň talyby, «Biznes reklama».



Halkara walýuta gaznasynyň çaklamalaryna görä, 2023-nji ýylyň ahyryna çenli dünýä ykdysadyýetiniň jemi içerki önüminiň 105 trilion amerikan dollaryna deň bolmagyna garaşylýar.

Häzirki wagtda Türkmenistanda amerikan maýasynyň gatnaşmagynda umumy bahasy 3,3 milliard amerikan dollaryna deň bolan 180 taslama alnyp barylýar.

Biznes reklama

11

Jahan habarlary

www.br.com.tm

ÝTÖB Merkezi Aziýada ýaşlar işewürligini ösdürmek üçin 200 million ýewro bölüp berer



ÝTÖB Merkezi Aziýada ýaşlar işewürligini ösdürmek üçin 200 million ýewro bölüp berer.

Ýewropanyň Tazeleniş we Ösüş Banky (ÝTÖB) Merkezi Aziýada we Mongoliýada «Ýaşlar işewürlükde» diýen maksatnama badalga berdi.

Maksatnama ilatyň üçden bir bölegi 35 ýaşdan kiçi bolan sebitlerde ýaşlar telekeçiligini ösdürmäge gönükdirilendir.

Ýedi ýylyň dowamynda maksatnama ýaş işewürler tarapyndan ýolbaşçylyk edilýän kiçi we orta kärhanalary goldar. Bank geljek karlaşdyrma üçin 200 million ýewro bölüp berer we sebitde 20-ä çenli maliýe institutlaryny taslama çeker.

Taýýarlan: **Aýgözel AMANGELDIÝEWA**, Halkara ynsanperwer ylmlary we ösüş uniwersitetiniň talyby.

Italiýa dünýäniň iň gowy aşhanalarynyň sanawynda birinjiligi eýeledi

«TasteAtlas» hyzmaty dünýäniň 100 sany iň gowy aşhanasynyň sanawyny neşir etdi. Ol tagamlara berlen 395 müňden gowrak bahalara we hyzmatlardan peýdalanyjylar tarapyndan iýmitlere berlen 115 müňden gowrak bahalara esaslanyp düzüldi.

Pizzanyň, makaronyň we jelatonyň watany hasap edilýän Italiýa sanawda birinji orny eýeledi. Ýaponiýa ikinji, Gresiýa üçünji ýerlerde diýlip kesgittenildi. Şeýle hem ilkinji onluga Portugaliýa, Hytaý, Indoneziýa, Meksika, Fransiýa, Ispaniýa we Peru ýaly ýurtlaryň aşhanalary girizildi.

Merkezi Aziýa ýurtlarynyň arasynda tapawutlanan sanawdan Özbegistan (76-njy ýer), Gazagystan (90-njy ýer) we Gyrgyzystan (92-nji ýer) orun aldy. Rus aşhanasy bolsa sanawda 41-nji, türk aşhanasy hem 15-nji orunda durýar.



Messiniň alty köýnekçesi auksionda 7 million ýewro satyldy



Argentiniýanyň milli ýygynyň kapitany Lionel Messiniň 2022-nji ýylda Katarda geçirilen Dünýä çempionatynda geýen alty köýnekçesi Nyýu-Ýorkdaky «Sotheby's» auksionynda 7 million ýewro satyldy. Bu 2023-nji ýylda häzirkiki auksionda satylan sport ýadygärlik zatlarynyň arasynda bahasy boýunça rekorddyr.

Lionel Messi Dünýä çempionatyn-

da gatnaşan ýedi oýnunyň altyсында geýen köýnekçelerini tabşyrdy. Has dogrusy, Dünýä çempionatynyň toparlaýyn tapgyrynyň üç oýnunyň ikisinde, 1/8 finalyň Awstraliýa garşy oýnunda (2:1), 1/4 finalyň Niderlandlara garşy oýnunda (2:2, ýeňiş penalti tapgyrynda - 4:3), 1/2 finalyň Horwatiýa garşy oýnunda (3:0) we Fransiýa garşy final oýnunyň birinji ýarymynda (3:3, ýeňiş penalti tapgyrynda - 4:2) geýen köýnekçelerini auksiona berdi.

Taýýarlan: **Ilşat ROZYÝEW**, Türkmenistanyň Telekommunikasiýalar we informatika institutynyň talyby.

Hindistanyň gazna bazary Gonkongdan ozduryp, dünýäde ýedinji boldy

Hindistanyň gazna bazary Gonkongdan öňe geçip, göwrümi boýunça dünýäde ýedinji orunda durýar. Bu ýurduň ykdysady geljegi barada maýa goýujlaryň oňyn pikirleriniň artmagy bilen şertlendirilendir. Bütindünýä gazna biržalary federasiýasynyň habaryna görä, noýabr aýynyň ahyryna çenli Hindistanyň Milli gazna biržasynyň umumy bazar bahasy Gonkongyň bazarynyň 3,984 trillion amerikan dollary bilen deňeşdirilende, 3,989 trillion amerikan dollaryna deň boldy.

Hindi «Nifty 50» biržasynyň görkezijisi iň ýokary derejesini ýene bir gezek täzeledi. Bu ýyl ol 16 göterim ýokarlandy. Munuň tersine, Gonkongyň «Hang Seng»

biržasynyň görkezijisi ýylyň başyndan bäri 17 göterim peseldi.

Hindistan şu ýyl gowy netijeleri görkezdi. Likwidliligiň ýokarlanmagy we ABŞ-nyň gaznasynyň pes girdejisi görnüşindäki global makrokydysady gursawda gowulaşan dinamika, ýurduň gazna bazalarynyň ösmegine goşant goşdy. Geljek ýyl dünýäniň iň köp ilatly ýurdu saýlawlar hem geçirer, analitikleriň pikirçe, ol dolandyryjy milletçi «Bharatiýa janata parti» partiýasy üçin ýene bir ýeňiş getirip biler. Bu maýa goýujlary syýasatyň üstgewsiz galjakdygyna ynandyrar. Bu bolsa öz gezeginde ýakyn üç-dört aýyň içinde mundan buýanky ösüşlere sebäp bolup biler.



Taýýarlan: **Gülälek ÖWEZOWA**, Mary şäheriniň ýöriteleşdirilen 28-nji orta mekdebiniň mugallymy, Türkmenistanyň Demokratik partiýasynyň işjeň agzasy.

Hindistanly milliarder ýurduň ykdysadyýetiniň 2047-nji ýyla çenli 40 trillion amerikan dollaryna ýetjekdigini aýdýar

Aziýanyň iň baý adamy Mukeş Ambani Hindistanyň ykdysadyýetiniň 2047-nji ýyla çenli 3,5 trillion amerikan dollaryndan 40 trilliona ýetjekdigini nygtaýar. Bütindünýä banky hem 2047-nji ýyla çenli Hindistanyň ýokary girdejili ýurda öwrüljekdigini çaklaýar.

«Reliance Industries» kompaniýasynyň başlygy Mukeş Ambani («Forbes»-iň maglumatyna görä, 92,8 milliard amerikan dollary bilen baýlygy boýunça dünýäde 15-nji orunda durýar) bu barada Pandita Dindaýala adyndaky Energetika uniwersitetinde (PDEU) eden çykyşynda aýtdy diýip, «Hindustan Times» habar berdi.

Işewüriň pikirçe, şu onýyllygyň ahyryna çenli Hindistanyň energiýa zerurlygy iki esse artar. «Şonuň üçin ýurdu «ägirt uly energiýa» bilen — adamzadyň ösüşi zerarly tebigata zeled ýetirmeýän arassa, ýaşyl energiýa bilen üpjün etmek gerek» diýip belleýär.

Şunuň bilen baglylykda, Hindistanyň önünde üç sany uly mesele bar: ýurduň ähli sarp edijilerine ýeterlik energiýa tapmak; arassa energiýa tiz wagtda geçmek; tiz ösýän ykdysady şertlerde daşky gurşawy töwekgellige goýmazlyk.

Mukeş Ambani talyplara ýüzlenip: «Ýa-



dyňyzda bolsun, size şu günki Hindistanyň ýaş nesli bolmak bagty miýesser edipdir. Hindistan bu gün öňe ynamly barýar. XXI asyr Hindistanyň asyry bolar» diýdi.

Bütindünýä bankynyň maglumatlaryna laýyklykda, Hindistan 1,4 milliard ilaty bilen dünýäniň tiz ösýän ykdysadyýetine eýe bolmak bilen, 2047-nji ýyla çenli ýokary girdejili ýurtlaryň hataryna goşular.

Amerikanyň «Goldman Sachs» maýa goýum bankynyň çaklamasyna görä, Hindistan 2075-nji ýylda Ýaponiýadan, Germaniýadan we ABŞ-dan öňe geçip, ösüş babatda Hytaýa golaýlaşyp, dünýäde ikinji orna geçer. «Goldman Sachs»-yň çaklamasyna görä, ýene 52 ýyldan Hytaýyň ykdysadyýeti 57 trillion amerikan dollaryna, Hindistanyň ykdysadyýeti 52,5 trillion amerikan dollaryna, ABŞ-nyň ykdysadyýeti bolsa 51,5 trillion amerikan dollaryna ýeter.

Taýýarlan: **Gülşirin ÇARYGULYÝEWA**, Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň mugallymy.

ÝTÖB Merkezi Aziýada ýaşlar işewürligini ösdürmek üçin 200 million ýewro bölüp berer.

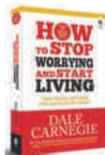
Hindi «Nifty 50» biržasynyň görkezijisi iň ýokary derejesini ýene bir gezek täzeledi. Bu ýyl ol 16 göterim ýokarlandy.

Biznes reklama

12

www.br.com.tm

TERJIME TEKJESINDEN



Terjime eden:
Orazmyrat MYRADOW.

22. Ömrümde ýol beren akmaklyklarym

Şahsy arhiwimde «Ömrümde ýol beren akmaklyklarym» diýen manyny aňladýan, ÖYBA diýlip gysgaça at goýlan birnäçe papka bar. Bu papkalara men ömrümiň dowamynda eden akmak hereketlerim baradaky hasabatlarymy ýerleşdirýärin. Käte bu belliklerimi kätip gyzda aýdyp ýazdyrýaryn, ýöne olaryň aglabasy iňňän şahsy mesele bolansoň ýa halys gözdençykygynç sam-syklyk bolanlygy sebäpli, men olary öz elim bilen ýazanymy amatly görýärin.

On bäs ýyl ozal ÖYBA bellikli papkalara ýerleşdiren, Deýl Karnegi baradaky tankydy belliklerimi ýatlap biljek. Eger özümiň babatda hiç zady bassyr-ýussur etmezden, hakykady aýan edenligimde, megerem, bu paş edilmelere tap getirip bilmedik iş düzgünlerimiň sepi açylardy. Häzir welin men Saul şanyň otuz asyr ön aýdan sözlerini ynabym gynamazdan arkaýyn aýdyp biljek: «Men akmak hereketler etdim, köp ýazygy bolan bir asy bende men».

Käte bu papkalary elime alyň-da, bir çaklar öz garşyňa ýazan aýyplaýy hökümlerimi gaýtalap okatýaryn. Bu maňa durmuşymda çaknyşmaly bolan in kyn meselämiň — Deýl Karnegini dolandyrmak bilen bagly meseläniň çözgüdiňi tapmakda ýardam edýär.

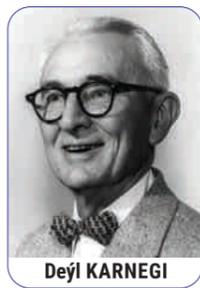
Ýaşkam öz şowsuzlyklarymda ögzeleri aýyp-lamak endigim bardy. Ýaşym ulaldygyça, akylým goýalyşyp, durmuşymda duş gelýän ähli oňaý-syzlyklar hem meseleler babatda diňe özümi günälemelidigime düşündim. Ýyllaryň geçmegi bilen, adamlaryň hemmesi diýen ýaly bu ýagdaýa akyl ýetirýär. Keramatly Yelena adasynda bendilikdeki Napoleon: «Meniň bu synyşymda özümden özge hiç kim günäkär däl. Özümiň in esasy ganym duşmanym hem, ähli betbagtlyklarymyň asyl sebäbi hem özümdim» diýipdir.

Size bir tansym barada gürrüň bereýin, özüne baha kesmek hem özüni dolandyrmak barada gürrüň gidende, ol çyn suratkeşe döňýärdi. Oňa H.P.Houell diýerdiler. Nýu-Yorkuň «Ambassador» myhmanhanasynyň dermanhanada ýüreginden tutup, onuň tarpa-taýyn ýogalanlygy baradaky habar ýurda ýaýranda, Uoll-Stritde dowula düşdüler. Şeýle-de bolajmalydy, çünki jenap Houell amerikan maliýe piramidasyň çür depesidi. Ol Milli täjirçilik bankynyň we Milli trast kompaniýasynyň dolandyryşynyň başlygydy, mundan başga-da iri korporasiýalaryň birnäçesiniň direktorynyň wezipesini eýeleýärdi. Ýaşlykda suwutly bilim almak oňa nesip etmändir, onsoň ol oba dükanında satýjy bolup işe başlapdyr, emma birnäçe ýyldan soň ol eýýäm «Ýunaýted Steýt Stil» kompaniýasynyň karzlar boýunça menejeri bolupdyr. Onuň häkimiýete, şöhrata, baýlyga sary ýoly, ine, şeýle başlanypdyr.

Bir gezek men jenap Houellden şunuň ýaly haýran galdyryjy üstünlige nädip ýetendigi barada gürrüň bermegini haýyş etdim. «Indi esli ýyl bäri ýörite bellikler edýän kitapçamy ýöredýän, onda günün dowamynda bolup geçen duşuşyklarymyň ählisini hasaba alyň — diýip ol aýtdy. — Öýdäkiler şenbe agramlary men babatda hiç haçan hiç zady meýilşedirenoklar, sebäbi olar her şenbede agramlyk wagtymyň belli bir bölegini öz-özüme baha bermäge we hepdäniň dowamynda edilen işleri seljermäge bagyşlaýanymy bilýärlär. Öýleden soň öz otagyňa geçýän-de, bellikler edýän kitapçamy açyp, duşenbe gününden bäri gatnaşan duşuşyklarymyň, gürrüňdeşliklerimiň, pikir alyşmalarymyň ählisi babatda jikme-jikligi bilen mazaly oýlanýaryn. Şonda hemişe özüme şeýle sowallary berýän: «Sen bu gezek nähili säwlikleri goýberdiň? Nämäni ýüz göterim berjaý etmek başardy? Saňa nämäniň üstünde entek işlemek zerur? Geçen hepdäniň tejribesinden sen nähili sapak alyp biljek?» Hepdäni şeýdip, seljerip çykanymdan

Üstünligiň taglymaty

Nädip ynjalyksyzlygy bes etmeli we ýaşap başlamaly



Deýl KARNEGI

(Başlangyjy gazetiniň geçen sanlarynda).

soň käte özümi örän betbagt kişi hökmünde duýýaryn. Käte öz goýberen hatalarym meni aýdyp, düşündirip bolmajak derejede geň galdyryr. Şeýle halatlarda diňe ýyllaryň geçmegi bilen beýle ýalňyşlyklaryň azalandygy maňa teselli berýär. Özüne baha bermeginiň we ýalňyşlyklaryňdyr ýeten derejelerini seljermegini şunuň ýaly usuly maňa, tutuş ömrümiň dowamynda öwrenenlerimden hem, has uly zat berdi».

H.P.Houell özüniň bu usulyny Ben Franklinden öleşdirip alan bolmagy hem mümkindir, umuman-a, ondan mese-mälim tapawutly bir tarapy hem bar. Franklin hiç haçan şenbäniň gelerine garaşmandyr. Ol özüniň hereketlerini ilik-düwme seljermek bilen her agram mesgul bolupdyr! Hawa, ol özünde on üç sany ýetmezçiligi ýüze çykarypdyr. Men olardan diňe üçüsini sanap geçýin: wagty bihuda geçirmäge meýillilik, bolgusyz zatlar üçin galmagal etmek we söhbetdeşlere garşy çykmak. Dana Franklin häsiýetiniň bu zyýanly taraplarynydan saplanyp bilmeýse, durmuşda hiç hili gowulyga ýetip bilmejekdigine düşünişdir. Ol bu ýetmezçiliklere garşy şeýle usulda göreşmek kararına gelipdir: olaryň her birine bir hepdesini bagyşlap, her agram gündizki döwde kimiň utup, kimiň utulandygyny hasaplapdyr. Indiki hepdede ol ýene-de boksyç elligini geýip, indiki kemçiligini tutluşyga çagyrypdyr. Şunuň ýaly hepdelik göreşler iki ýyllap dowam edipdir.

Onuň amerikan milletiniň dünýä beren in söýgüli hem in abraýly raýatларыndan biri bolmagy ýöne ýere dälirdi.

Elbert Hubbard şeýle diýipdir: «Her bir adam günde, hiç bolmanda, bäs minutlap akmak bolýar. Çyn danalyk şu wagt kesimini artdyrmak bil-mekden ybaratdyr».

Ortahal adam islendik, hatda in bir ähmiýet-sizje tankyt sebäpli hem gazap atyna atlanýar, dana bolsa özüni ýazgarýanlardan we tykryýanlardan — ýolunda keserýänlerden hem nämendir bir zatlar öwrenmäge çalyşýar. Ine, bu barada Uolt Uitmen näme diýýär: «Siz diňe özüniňe buýsanyp bakýan, sizi söýýän we arkaňyzda dag ýaly bolup durýan kişilerden öwrenýärsiňizmi? Eýsem, sizi ýigrenýän, üstüňize hüjüm edýän we ýoluňyza böwet bolýan kişilerden has köp pähim-paýhas susup alyp bolýanlygyny bilmeýärsiňizmi?».

Duşmanlarymyzyň bizi tankytlap başlaryna garaşyp durman, olardan öňürtseň, nähili bol-larka? Özümiň gazaply hem eglisige gelmeýän tankytçymyza öwrülsek näderkä? Duşmanlarymyz agzyny açmaga-da ýetişmänkä, gelin, öz kemçiliklerimizi gözläliň-de, olary düzedeliň! Çarlz Darwin hut şeýle hem edipdir. Uzaga çeken on bäs ýylyň dowamynda ol özüni tankyt-lamak bilen meşgul bolupdyr. Ine, bu ýagdaý şeýle bolupdyr: häzir «Görnüsleriň gelip çykyşy» ady bilen her bir mekdep okuwçysyna-da belli bolan ölmez-ýitmez eseriniň eýzamasyny tamamlanda, Darwin özüniň bu taglymaty çap edilse, tutuş ylmy hem dini dünýäni düýp öze-ni bilen mazaly sarsyňa saljakdygyna düşü-nipdir. Bolup biläýjek aldym-berdimli jedelleri öňünden görüp, Darwin öz-özüniň tankytçysy bolup, soňky on bäs ýylyny maglumatlary de-ňeşdirip, delilleriniň gowşak taraplaryny agta-ryp hem-de öz gelen netijelerini tankydy taý-dan seljerip geçiripdir.

Göz önüňize getirin, aýdaly, kimdir biri size nälet siňen tentek diýenmiş. Näme ederdiňiz? Gaharlanardyňyzmy? Gyzmalyk ederdiňizmi? Aý, näme, bolajjak zat-da. Ýöne şunuň ýaly ýagdaýlarda, ine, Awraam Linkoln nähili hereket edipdir. Bir gezek Linkolnyň harby ministri Edward M.Stenton oňa nälet siňen tentek di-ýipdir. Linkolnyň asla başynyň çykmadyan işi-ne gosulmagy Stentonyň gaharyny getiripdir. Özüne aşa howaýy baha berýän bir syýasatçy-sumagyň göwnüni görmek üçin Linkoln harby bölümçelerini birnäçesini göçürmek baradaky buýruğa gol çeken eken. Stenton Linkolnyň bu tabşyrygyny ýerine ýetirmekden diňe bir bo-

ýun gaçyrmak bilen çäklenmän, eýsem, şeýle samsyklaç buýruklara gol çekýändigini üçin, ony nälet siňen tentek diýip hem atlandyrypdyr. Munuň soňy nähili bolandyr öýdýäňiz? Sten-tonyň bu sözlerini Linkolna ýetirenlerinde, ol parahat halda şeýle diýipdir:

— Eger Stenton meniň nälet siňen tentekli-gimi aýdýan bolsa, onda bu, dogrudanam, şeýle bolsa gerek, sebäbi ol hiç haçan ýalňyşanok di-ýen ýaly. Özümi gidip görüp, bu işi mazaly sel-jermeli bolaryn.

Linkoln Stentonyň ýanyna barypdyr, ministr bu işiň maksada laýyk dälidigini oňa ynan-dyrypdyr. Linkoln öz tabşyrygyny şobada ýatrypdyr. Eger tankydyň tiýs ýürekden çykanlygyny, anyk delillere esaslanýanlygyny we tankytçynyň özüne kömek etmek isleýänligini bilse, ol tankyda gulak asmagy başaryan eken.

Şeýle tankytlar bilen ylaşmak bize-de zerur, çünki hiç bir adam hem dört gezegin üçüsinden artyk ýagdaýda mamla bolup bilmez. Dagysyny biljek däl, ýöne Ak tama göçüp baranda, Teodor Ruzwelt hut şeýle diýen eken. Döwürimiziň iňňän beýik akıldary Albert Eýnşteýn bolsa, özüniň pi-kir ýöretmeleriniň togsan dokuz göteriminiň ýal-ňşy bolup çykanlygyny boýun alypdyr!

«Duşmanlarymyzyň biz baradaky pikiri, biziň öz pikirimize görä, hakykata has ýakyndyr» di-ýipdir Larosfuko.

Men şu aýdylan sözüň, umuman, zatларыň hak keşbini görkezýänligine juda oňat düşüňärin. Şeýle-de bolsa, özümi erkimde saklap durup bilmeýän halatlarym meni tankytlap ugrasalar, biygytyr halda goranyş ýagdaýyna geçýärin. Özem tankytçynyň näme aýtmakçy bolýanlygyna oňly düşünip ýetişmezden şeýle edýärin. Her gezek şeýle bolanda, öz-özümi ýigrenýärin. Bi-ziň her birimiz hem, aýdylýan sözleriň yerlikli-digine ýa yerlikli dälidigine garamazdan, tankydy inkär etmäge we öwgini göwünjeňlik bilen kabul etmäge meýillidiris. Adam — mantaýa uýgun däl-de, duýga eýlenen barlyk. Biziň mantyg-myz berýoza agajynyň pürsünden köwölüp ya-salan, gaýly-gomly duýgy deňzimizniň yüzünde gaýyp ýören gaýygy ýada salýar.

Eger-de kimdir biriniň özüniň barada asla eşi-desiniň gelmeýän zatлары aýdany gulagynyza ilse, özüniň gorajak bolup çytraşmaň. Muny her bir samsygam başaryr. Gelin, has özboluşly, has agra-s — has aklyly bolalyň-la! Gelin, tankytçymyzy aňňalok gapana döndürüp, özümiň köpçüligiň el çarpyşmasyna mynasyp bolup, aşakdaky ýaly-rak hörpde bir zat diýeliň: «Garşydaşyňa beýleki kemçiliklerimiň ählisi belli bolanlygynda, onuň tankydy has-da gazaplyrak bolardy».

Adalatsyz tankyt edileniňizde, näme etme-lidigi barada öňki bölümlerde-de men eýýäm durup geçipdim. Ýöne size häzir ýene-de bir serişdäni teklipl etmekçi. Her gezek nämendir bir zat babatda nähak ýazgarylýanlygyňyz se-bäpli, gursagyňyzda gahar gazanyňyň gaýnap başlanlygyny duýanyňyzda, bir minutlyk sägi-niň-de, özüňize şeýle diýin: «Hany, sen, ýekeje sekunt dur-la! Men aňrybaş derejedäki kämil adam däl ahyr. Eger Eýnşteýn yüzde togsan dokuz ýola ýalňyşlyk goýberenligini boýun al-ýan bolsa, menimem segsen göterime golaýla-ýan bolmagym mümkindir. Belki, men, haky-katdanam, tankyt edilmäge mynasypdyryn? Eger şeýle bolsa, men oňa minnetdar bolmaly, sebäbi geljegim üçin ondan peýda alyp bilerim».

Bob Houp tarapyndan gurnalýan geleşin ýaý-lyma çykmagy üçin «Pepsodent» kompaniýasy-nyň ozalky prezidenti her ýyl millionlarça dollar harçlapdyr. Özi-de ol radio gelip gowuşan öw-güli hatlary okaman, tankydy pikirler aýdylýan hatlarda ünsüni jemlemäge çalyşypdyr. Ol şeýle hatlardan peýdasy degjek zatлары susup alyp bol-jaklygyny bilipdir.

«Ford» kompaniýasynyň ýolbaşçylary me-nejmentdäki we dolandyryşdaky kemçilikleriň baryny ýüze çykarmak maksady bilen, öz işgär-

leriniň arasynda ýörite sowalnama geçiripdir-ler, şeýle-de islendik tankydy belligi aç-açan aýtmaga çagyrypdyrlar.

Men bir ozalky sabyn söwdagärini tanaýaryn, ol hatda özüni tankyt etmelerini hem haýyş edipdir. Öz karýerasyny ol «Kolgeýt» kompa-niýasynyň satuw işleri boýunça delally hök-münde başlapdyr. Ýöne işiniň gidisi öwerlik bolmandyr: buýurma berýän ýok eken, şonda ol işinden jyda düşerin öýdip gorkupdyr. Ol buýurmalaryň berilmeligi bilen bagly sabyn-da-da, onuň bahasynda-da aýyp ýoklugyna düş-şünipdir, diýmek, sebäp onuň özünde bolmaly. Nobatdaky geleşiginiň başa barmadyk gezegin-de, adatça, ol şol kwartalyň töwereginde gez-meläp, niredi ýalňyşlyk goýberenligini ýüze çykarmaga çalyşypdyr. Belki, onuň düşündirişi gümtürtik bolandyr? Belki, onda ruhobelent-lik, joşgun kemterlik edendir? Käte ol söwdasy paşmadyk buýrujynyň ýanyna dolanyb baryp, şeýle diýer eken: «Men size sabyn hödürlemäge gelmedim. Men siziň maslahatyňyzy we tanky-dy bellikleriniňizi eşitmek üçin geldim. Mümkün bolsa, kyn görmän, aýtsaňyzlaň, bäs minut ozal size sabyn satmakçy bolanymda, men nämäni ýalňyş etdim? Mendem tapawutlylykda, siz örän tejribeli hem üstünlikli adam. Şonuň üçinem siziň tankydy belligiňiz maňa peýdaly boljak. Haýyş edýän, sypaýyçylyk etjek bolmaň-da, ýü-regiňizdäkiňi aýdyň!»

Işinde, ine, şeýle usuldan peýdalanmagy gym-matly maslahatларыnyň ençemesini gysganmadyk köp sanly dost gazanmakda oňa ýardam edipdir.

Ahyrynda ol kim bolup ýetişendir öýdýärsiňiz? Ony dünýä bazaryndaky in iri sabyn öndürijileriň biri bolan «Kolgeýt-Palmoliw-Pit Soup» kompa-niýasynyň prezidenti wezipesine belläpdirler. Bu adama E.H.Litl diýýärlär.

H.P.Houell, Ben Franklin we E.H.Litl ýaly he-reket etmek üçin, hakyky uly adam bolmak ge-rek. Indi bolsa hiç kim görmänkä, belki, aýnanyň önüne geçip, bu topara degişlidigiňiz ýa degişli dälidigiňiz barada özüňizden sorap görersiňiz?!

Şunlukda, tankyt sebäpli biynjalyk bolmakdan saplanmak üçin ýatda saklamaly

Üçünji kada:

Ömrüňizde ýol beren ähli akmaklyklaryňyznyň hasabyny ýöredin! Özüňizi ýyggyrak tankyt edin! Hiç birimiziň hem aňrybaş derejedäki kämil ki-şi dälidigimiz üçin, E.H.Litlňki ýaly hereket edin — töwerekdäkileriň özüňizi tankytlamakларыny haýyş edin, çünki şeýle tankyt, megerem, ýürek-den çykar, dogry we peýdaly bolar.

NETIJE:

Tankyt sebäpli ynjalyksyzlanmaktan nädip dynmal?

Birinji kada. Adalatsyz tankyt, köplenç halat-da, üsti örtülgi tarypnamadyr. Megerem, bu siziň kimdir birinde görüplik duýgusyny oýaranlygy-nyň alamatydyr. Ýatda saklaň, hiç kim miwesiz daragta daş atmaz.

Ikinci kada. Ukybyňyz ýetýän, başaryan işiňi-ziň baryny berjaý edin, şeýle hem tankyt ýagşy-nyň ýakanyzdan syrygyp girmeligi üçin, köneje saýawanyňyzy wagtynda açmagy unutmaň!

Üçünji kada. Ömrüňizde ýol beren ähli akmak-lyklaryňyznyň hasabyny ýöredin! Özüňizi ýyggyrak tankyt edin! Hiç birimiziň hem aňrybaş dereje-däki kämil kişi dälidigimiz üçin, E.H.Litlňki ýaly hereket edin — töwerekdäkileriň özüňizi tankyt-lamakларыny haýyş edin, çünki şeýle tankyt, me-gere, ýürekden çykar, dogry we peýdaly bolar.

Indiki sanymyzda:

ÝEDINJI BÖLÜM.
YNJALYKSYZLYKDAN SAPLANMAGYŇ
WE DURMUŞDAKY ISJEŇLIGINI
ARTDYRMAGYŇ ALTY USULY

23. Isjeň durmuşyňyza nädip ýene bir sagat goşmaly

Горизонт

www.br.com.tm

Финансовый гороскоп с 18 по 24 декабря 2023 года

Овен 21.03 - 19.04



Новая неделя принесет Овнам позитивные перемены в работе и финансах. Несмотря на то, что изменения будут небольшими, они дадут старт последующим успехам и достижениям. Те, чья деятельность связана с коммерцией, продажами и поездками, достигнут многого. Вы-

сокий энергетический потенциал позволит уделять достаточно сил спорту, что самым лучшим образом скажется на здоровье и внешнем виде. Романтическая сторона жизни порадует представителей этого знака новыми знакомствами и встречами, подарками и знаками внимания.

Телец 20.04 - 20.05



Тельцы проведут достаточно спокойную неделю. Главной проблемой может стать рассеянность, которая немного подпортит планомерное движение и стабильность. Профессиональная сфера обещает порадовать новыми проектами и материальным вознаграждением. Что касается лич-

ных отношений и романтики, то тут вряд ли наметятся глобальные перемены — семейные представители знака будут поглощены делами партнеров, детей и родственников, а одинокие отдадут предпочтение в общении со старыми друзьями, немного игнорируя знаки внимания со стороны поклонников.

Близнецы 21.05 - 21.06



Вближайшие несколько дней Близнецы смогут успешно проявить себя в профессиональной сфере. Представители знака получат от судьбы карт-бланш — это поможет добиться высоких показателей на работе и значительно улучшить материальное положение. Наиболее благоприятными окажутся коман-

дировки и встречи по бизнес-проектам, включающие в себя коммуникации с руководством или органами власти. Романтическая сфера будет активной у тех, кто еще не определился с выбором партнера и не состоит в серьезных отношениях. Выходные обещают быть богатыми на свидания и другие разнообразные события.

Рак 22.06 - 22.07



Раки почти всю неделю будут заняты рутинными делами. Профессиональная сфера потребует внимательности к мелочам и скрупулезности. К выходным может немного ухудшиться здоровье, так как риски простудиться будут очень высоки. Поездки, перемещения и ко-

мандировки лучше отложить на следующую неделю. Это также касается встреч с друзьями, близкими людьми и родственниками. Финансовая сфера будет стабильной, а новые открывающиеся возможности позволят с оптимизмом смотреть в наступающий год.

Лев 23.07 - 22.08



Львы будут заняты завершением дел, накопившихся за год. Львам-родителям стоит внимательнее относиться к делам и проблемам детей, уделив внимание не только учебе, но и увлечениям,

интересам и раскрытию способностей. Помните, что многих проблем можно попросту избежать — достаточно успокоиться и вести «домашний» образ жизни на протяжении всей недели.

Дева 23.08 - 22.09



Удев намечается активный период, когда придется успевать везде. Финансовая сфера будет зависеть не только от работоспособности и ответственности, но и от умения проявить некоторый артистизм,

юмор и обаяние. Романтическая сфера порадует знаками внимания, необычными признаниями и возможностью провести выходные со своими партнерами, которой обязательно нужно воспользоваться.

Весы 23.09 - 22.10



Вближайшие пару дней Весам рекомендуется уделить внимание заботе о своем здоровье, улучшению внешности и смене привычного имиджа. Работа или бизнес не будут отнимать много времени, поэтому возможностей заниматься собой будет предостаточно. Здоровье обещает быть

хорошим на протяжении всей недели, а финансовая сфера останется стабильной и даже немного порадует неожиданными перспективами. Что касается романтической сферы, то она останется на позициях предыдущего периода, без особенных перемен.

Скорпион 23.10 - 21.11



Скорпионам предстоит приводить в порядок не только здоровье, но и финансовую сферу. Рекомендуется перейти в режим разумной денежной экономии, чтобы завершить год с положительным балансом. Рабочее время будет особенно богато на со-

бытия — не забудьте хорошенько развлечься на корпоративе. Романтическая сфера будет активна у одиноких Скорпионов, которым в ближайшие дни предстоят многочисленные свидания и интересное общение с новыми поклонниками.

Стрелец 22.11 - 21.12



Стрельцы, занятые собственным бизнесом, будут поглощены делами и открывающимися перспективами. Особенно успешными будут те, чья деятельность связана с образованием, издательством, искусством и наукой. Возможности

для получения финансов для своих новых проектов получают представители знака, занятые в социальной сфере. Финансовая сторона жизни будет стабильной и позволит потратить часть денег на удовольствия и новогодние развлечения.

Козерог 22.12 - 19.01



Первую половину недели Козероги будут находиться в эмоционально нестабильном состоянии из-за некоторой неопределенности, связанной с профессиональными или имущественными делами. Финансовая сторона жизни не доставит проблем, а посту-

пления и траты будут происходить по заранее намеченному графику. Отношения с партнерами или поклонниками могут немного испортиться в первой половине недели, но выходные обещают быть для романтической сферы очень позитивными и многообещающими.

Водолей 20.01 - 18.02



Водолеям рекомендуется посвятить все свободное время очищению личного пространства и освобождению от не нужных вещей. Рабочее место тоже нужно привести в порядок, избавляясь от старых бумаг, сломанных ручек и ка-

рандашей. Почистить стоит папки в компьютерах, гаджетах и смартфонах, а потом сделать реестр для всех документов. Финансовая сторона жизни порадует многих Водолеев неожиданными денежными поступлениями или подарками от близких людей.

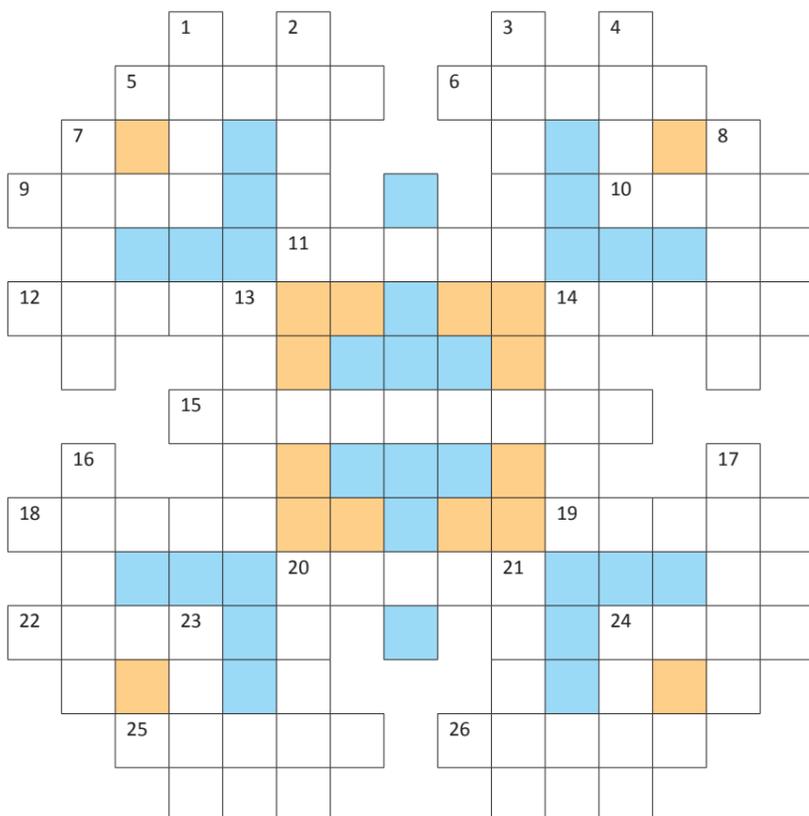
Рыбы 19.02 - 20.03



Рыбам, как и Весам, необходимо обратить внимание на свое самочувствие и внешний вид. Период с 20 по 24 декабря очень благоприятен для косметических процедур, массажей и любых других бьюти-манипуляций. Профессиональная сфера будет благоприятна для тех, кто

занят коммерческой или преподавательской деятельностью. Романтика и отношения станут особенно актуальными во второй половине недели, когда представителей знака захлестнет приятное времяпровождение с новыми поклонниками или существующими партнерами.

KROSSWORD



Sowallar

Dikligine:

- «... biş, agzyna düş» (nakyl).
- Getirilýän delil, subutnama, tassyklaýjy nusga, meselem.
- «... — nabat seçdi alyp tabagy, // Ene arzuw edip ýagşydan-ýagşy» (Magtymguly Myşşyýew).
- «... bolsun ogulyňyz, gyzyňyz» (Gurbannazar Ezizow).
- Sahnada oýnalýan tans sungaty.
- Birine duşanyňda saglyk-amanlyk sorasamak üçin aýdylyan ýüzlenme sözi.
- Günorta tarapy aňladýan söz.

Keseligine:

- «Ýagşy bilen ýer gögär, ... bilen är gögär» (nakyl).
- Köp sanda, köp mukdarda, tutuşlaýyn, durşuna.
- Bilimli, akylyly, parasatly.
- Bal, süýji, lezzetli.
- Gyzyl reňkli gymmatbaha daş.
- Il arasynda tanalýan, görnükli, meşhur.
- Hormat-sylag, sarpa, şan-şöhret.
- Eserleri bir dilden başga bir dile geçirýän adam.

- 0,71 metre deň bolan gadymy uzynlyk ölçegi.
- Surat çekmek, markalary saklamak we ş. m. üçin kitap görnüşde daşlanan arassa kagyzlar.
- Adamzat jemgyýetiniň geçmiş hakykatyny we dürli ýagdaýyny öwrenýän ylym.
- Haryt satylýan we satyn alnýan ýer.
- «... bilen aglaşaň, sokur gözden ýaş çykar» (nakyl).
- Geňeş, maslahat.
- «Altyn aşygyň, ... gop!» (halk döredijiliginden).

Gazetiň geçen sanyndaky krosswordyň jogaplary:

Dikligine:

- Sarpa. 2. Karun. 4. Noýba. 5. Bezeg. 7. Kosmonawt. 8. Ýekegapan. 10. Armawir. 11. Watikan. 12. Garagan. 13. Zerur. 15. Ynsap. 21. Beýik. 22. Lybas. 25. Idris. 26. Asman.

Keseligine:

- Gadam. 6. Kompýuter. 9. Çorba. 12. Geňeş. 14. Arkadag. 16. Çeşme. 17. Teşne. 18. Daniýa. 19. Durna. 20. Kasam. 21. Bimahal. 23. Öwser. 24. Nykap. 27. Hindistan. 28. Kitap.

18 декабря 1953 года начато цветное телевизионное вещание с использованием системы NTSC.

18 декабря 1970 года советской АПЛ К-162 установлен мировой рекорд скорости для подводных лодок — 44,7 узла (82,78 км/ч).

Biznes reklama

14

Mahabat

www.br.com.tm



**«Türkmenpolat we enjamlar»
döwlet lomaý-bölek söwda
firmasynyň dükanlary
Italiýada hem-de Türkiýede
öndürilen ýokary hilli,
döwrebap önümleri:**

- kir ýuwujy we sowadyjy enjamlary,
- telewizorlary,
- dürli görnüşli mebelleri,
- halylary,
- köp öwüşginli lýustralary,
- gap-gaçlary,
- sowgatlyk harytlary (suwenirleri),
- dürli görnüşli kafelleri,
- diwar oboýlaryny amatly bahalardan hödürleýär.

Habarlaşmak üçin telefon belgileri:

Birinji dükan: +99363631020;

Ikinji dükan: +99365564401

Salgysy: Aşgabat şäheriniň Geldi Bäşiyew köçesiniň 89-njy jaýy,
«Türkmenpolat we enjamlar» döwlet lomaý-bölek söwda firmasy.

Öýüňize gelşik berjek ýokary hilli, dünýä belli brendler size garaşýar!



Mahabat

www.br.com.tm

Täze ýyl sowgatlyklarynyň dürli görnüşlerini amatly bahalardan hödürleýäris!

Şeýle-de buýurmalar esasynda sowgatlyk sebetleri taýýarlaýarys!



«TÜRKMENISTAN» DÖWLET SÖWDA MERKEZI

2-nji gatynda ýerleşýän garyşyk harytlar dükanýnda harytlaryň köp görnüşini amatly bahalardan müşderilere hödürleýär!

- Galantereýa harytlary
- Dokma önümleri
- Arassaçylyk serişdeleri
- Senagat harytlary
- Hojalyk harytlary
- Sowgatlyk harytlar



Hormatly ildeşler!
 Söwda merkeziniň ýokary arzanlaşykdaýy dünýä belli brendlerinden satyn almaga howlularyň!



Möçberi 16 sahypa Formaty A3 A-113018 | Indeksi 169493 | Gazet 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bäri çykýar | Bahasy 2 manat 50 teňňe 14757 tiraž.

Biznes reklama

Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi

BAŞ REDAKTOR
 Seýitmyrat GELDIÝEW

HABARLAŞMAK ÜÇIN TELEFON BELGILERIMIZ:
 Işgärler bölümi: 23-77-93; Buhgalteriýa: 23-77-92;
 Mahabat bölümi: 23-77-96; Jogapkär kätib: 23-77-95.

E-POÇTA: biznesreklama@sanly.tm
WEB-SAÝTYMYZ: www.br.com.tm

BIZIŇ SALGYMYZ:
 Aşgabat şäheriniň Bitarap
 Türkmenistan şaýolunyň 593-nji jaýy.



4 833 005 330010